

Q3 2017

Osavuositiedot

Tammi-syyskuu

Hyvä tuloskehitys – asiakaskokemus parantunut merkittävästi

- Liikevaihdon kasvu yli 4 % – kysyntä jatkuu vakaana
- Liikevoittomarginaali lähes 12 % – kannattavuus parani kaikilla liiketoiminta-alueilla ja Toimialaratkaisuihin marginaali yli 14 %
- Ennätyskorkea asiakaskokemus (Net Promoter Score) – panostukset tuottavat tulosta
- Julkinen ostotarjous Avegan koko osakekannasta lokakuussa – tavoitteena kasvun vauhdittaminen Ruotsissa

tieto

Kolmannen neljänneksen avainluvut

IT-palvelut

- Liikevaihdon kasvu oli 3,8 %, kasvu paikallisissa valuutoissa oli 4,0 %
- Oikaistu liikevoitto oli 39,0 (33,7) milj. euroa eli 12,0 % (10,7) liikevaihdosta

Konserni

- Liikevaihdon kasvu oli 4,2 %, kasvu paikallisissa valuutoissa oli 4,5 %
- Oikaistu liikevoitto oli 41,2 (35,4) milj. euroa eli 11,6 % (10,4) liikevaihdosta
- Uusien tilausten määrä oli 271 (406) milj. euroa. Book-to-bill -suhdeluku oli 0,8 (1,2)

Yrityskauppojen vaikutus on kuvattu taulukoissa sivulla 8.

	7-9/2017	7-9/2016	1-9/2017	1-9/2016
Liikevaihto, milj. euroa	354,9	340,5	1 133,6	1 089,0
Muutos, %	4,2	1,6	4,1	2,3
Muutos paikallisissa valuutoissa, %	4,5	2,2	4,7	3,1
Liikevoitto (EBITA), milj. euroa	45,0	38,6	102,6	105,9
Liikevoitto (EBITA), % liikevaihdosta	12,7	11,3	9,1	9,7
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa ¹⁾	41,1	35,1	91,2	95,7
Liikevoitto (EBIT), % liikevaihdosta ¹⁾	11,6	10,3	8,0	8,8
Oikaistu ^{1) 2)} liikevoitto (EBIT), milj. euroa	41,2	35,4	112,2	102,7
Oikaistu ^{1) 2)} liikevoitto (EBIT), % liikevaihdosta	11,6	10,4	9,9	9,4
Voitto verojen jälkeen, milj. euroa	34,3	27,3	71,0	73,0
Osakekohtainen tulos, euroa	0,46	0,37	0,96	0,99
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	10,8	13,8	84,4	47,0
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	23,6	24,4	23,6	24,4
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	21,0	22,6	21,0	22,6
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	9,1	16,0	39,4	37,2
Korollinen nettovelka, milj. euroa	161,4	136,4	161,4	136,4
Nettovelka/EBITDA	0,8	0,7	0,8	0,7
Book-to-bill -suhdeluku	0,8	1,2	0,9	1,0
Tilaukset	1 689	1 722	1 689	1 722
Henkilöstö 30.9.	13 851	13 758	13 851	13 758

¹⁾ kolmas neljännes sisältää 1,0 (0,8) milj. euroa ja yhdeksän kuukauden jakso 3,1 (2,2) milj. euroa yritysostoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistoja

²⁾ oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät (lisätietoja sivulla 18)

Koko vuoden 2017 näkymät ennallaan

Tieto arvioi, että sen koko vuoden oikaistu¹⁾ liikevoitto (EBIT) paranee edellisvuoden tasosta (152,2 milj. euroa vuonna 2016).

¹⁾ oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät

Toimitusjohtajan kommentti

Toimitusjohtaja Kimmo Alkio kommentoi osavuositarkastusta:

“Olemme tyytyväisiä kolmannen neljänneksen vahvaan tulokseen – etenkin kun kehitys oli myönteistä kaikilla liiketoiminta-alueilla. Kasvu oli vakaata, yli 4 prosenttia, ja kannattavuus oli hyvä liikevoittomarginaalin noustessa lähes 12 prosenttiin. Viimeaikainen kehitys osoittaa, että keskittyminen valittuihin ratkaisuihin ja strategian toteutukseen luo asiakkaillemme lisäarvoa ja parantaa samalla Tiedon kilpailukykyä.

Kuluneella neljänneksellä Toimialaratkaisut saavutti odotetusti hyvän tuloksen. Kasvu oli 8 prosenttia ja liikevoittomarginaali yli 14 prosenttia. Näiden ratkaisujen ansiosta Tieto erottautuu markkinoilla, ja jatkamme myös tulevaisuudessa investointeja ohjelmistopohjaisten tuotteiden tarjoamiin kasvumahdollisuuksiin. Kasvuliiketoiminnostamme erityisen ilahduttavaa on digitaalisen asiakaskokemuksen ratkaisujen kehitys, joiden myynti kasvoi yli 30 prosenttia.

Julkistimme 23. lokakuuta julkisen ostotarjouksen ruotsalaisesta konsultointiyrityksestä Avegasta. Yhtiöllä on noin 350 työntekijää ja odotamme yrityskaupan toteutuessaan vahvistavan osaamistamme Ruotsin konsultointilähtöisillä markkinoilla. Tämä on looginen askel strategiassamme, jonka mukaan haluamme olla asiakkaillemme paras kumppani liiketoiminnan uudistamisessa. Kaupan odotetaan saatavan päätökseen tämän vuoden loppupuolella.

Tulokset viimeisimmässä asiakastytyväisyystutkimuksessamme kehittyivät vahvasti ja tärkein mittari Net Promoter Score nousi ennätystasolle. Tavoitteenamme on ollut vahvistaa asiakaspalvelua ja arvonluontia asiakkaillemme ja on ilahduttavaa nähdä, että pitkäaikainen panostuksemme laatuun ja asiakaskokemukseen alkaa tuottaa tulosta. Tämä tarjoaa meille hyvän lähtökohdan jatkaa asiakaskokemuksen, kilpailukykyämme ja markkina-asemamme vahvistamista.”

IT-markkinoiden kehitys

- Kokonaismarkkinoiden odotetaan säilyvän dynaamisina ja kasvavan edelleen. Pohjoismaisten markkinoiden arvioidaan kasvavan 2–3 % vuonna 2017.
- IT-toimialalla jatkuu siirtyminen perinteisistä, suurista ulkoistussopimuksista ketteriin menetelmiin ja kulutus pohjaisiin liiketoimintamalleihin. Perinteiset kehitysohjelmat jaetaan pienempiin hankkeisiin. Nämä uudet suuntaukset lyhentävät uusien sopimusten sitovaa kestoa ja arvoa samalla kun puitesopimukset tarjoavat mahdollisuuksia. Nämä suuntaukset vaikuttavat myös perinteisten tilauskantamittareiden merkitykseen.

Kasvun ajurina toimii edelleen asiakkaiden liiketoiminnan digitalisointi, joka tähtää toisaalta liikevaihdon kasvattamiseen innovoinnin kautta ja toisaalta kustannussäästöihin toimintaa tehostamalla. Kasvuliiketoimintojen (pääasiassa uusia palveluja, kuten pilvi- ja tietoturvapalvelut, analytiikka ja toimialapohjaiset ohjelmistot) odotetaan kasvavan kaksinumeroisin luvuin, ja perinteisten palveluiden (perinteiset sovellus- ja infrastruktuuripalvelut) kysyntä laskee edelleen. Kasvun ajureita ovat jatkuvat investoinnit asiakkaiden liiketoiminnan uudistamiseen sekä asiakaskokemuksen että tehokkuuden suhteen. Ruotsin markkinoiden odotetaan kasvavan nopeimmin Tiedon ydinmarkkinoista, mikä näkyy myös IT-osaamisen aktiivisena rekrytointina kaikilla toimialoilla. Suomessa talouden näkymät ovat parantuneet, mikä vaikuttaa vähitellen myönteisesti myös IT-palvelumarkkinoihin.

Asiakkaiden kilpailutilanne muuttuu nopeasti, kun markkinoille tulee uusia, toisinaan asiakkaan oman toimialan ulkopuolella toimivia teknologiapohjaisia yrityksiä. Tämä suuntaus näkyy kaikilla toimialoilla ja vaatii nykyisiltä toimijoilta aktiivista innovointia. Suuntaus vaikuttaa tällä hetkellä eniten finanssipalveluihin ja kauppaan.

Johtuen asiakkaiden jatkuvasti lisääntyvästä tarpeesta ottaa uusia digitaalisia palveluita käyttöön nopeasti, sovellusten elinkaaren hallintaa siirretään sovelluksiin, jotka tukevat automatisoitua, kokonaisvaltaista kehittämistä ja ylläpitoa. Nämä ratkaisut mahdollistavat nopeamman innovoinnin, alentavat kustannuksia ja mahdollistavat uusien tuotteiden ja palveluiden nopeamman tuomisen markkinoille.

Infrastruktuurista pilvipalveluna on tullut digitalisaation edellytys, sillä se mahdollistaa kasvun ja globaalien resurssien dynaamisen saatavuuden. Arvioiden mukaan tällä hetkellä noin 20–25 % globaaleista infrastruktuuripalveluista on pilvipalveluita, ensisijaisesti yksityisessä pilvessä. Vaikka useimmat organisaatiot käyttävät pilvipalveluita jossain määrin, selvästi alle 20 % hyödyntää niitä täysmääräisesti. Infrastruktuuripalvelujen pilvipalvelumarkkinan vuotuisen kasvun arvioidaan olevan 15–20 %. Kasvu koostuu seuraavista

- julkisen pilven käyttöönotto – markkinoiden kasvun odotetaan olevan 25–30 %
- yksityinen/yrityspilvi – markkinoiden kasvun odotetaan olevan 10–15 %.

Tulevaisuudessa pilvipalvelumarkkinoiden kasvun merkittävänä ajurina toimivat monipilviratkaisut, jotka integroivat yksityisiä ja julkisia pilviä sekä perinteistä teknologiaa mahdollistaen innovoinnin ja ketteryyden kustannustehokkaasti. Vuodesta 2014 lähtien Tiedon painopiste ja kasvu pilvipalveluissa on perustunut pääasiassa yksityiseen pilveen. Forresterin heinäkuussa 2017 julkistaman tutkimuksen mukaan Tieto on vahva toimija (Strong Performer) yksityisissä pilvipalveluissa Euroopassa. Forrester tarkasteli seitsemää merkittävintä yksityistä pilvipalvelutarjoajaa Euroopan markkinoilla. Tieto laajensi aiemmin tänä vuonna pilvipalvelutarjontaansa julkiseen pilveen OneCloud-ratkaisulla, jonka ansiosta kapasiteettia voidaan saumattomasti siirtää yksityisen ja julkisen pilven välillä.

Uudet teknologiat kuten pilvipalvelut, ohjelmistorobotiikka, tekoäly ja lohkoketju mahdollistavat uuden datakeskeisen ekosysteemin, jossa voidaan tarjota personoituja ja ennakoivia kokemuksia. Tekoäly ja koneoppiminen pohjautuvat tarpeeseen hallita eksponentiaalisesti kasvavaa tietomäärää.

Toukokuussa 2018 voimaan astuva EU:n yleinen tietosuoja-asetus vaikuttaa tietotekniikkamarkkinoihin. Asetus on avannut uusia mahdollisuuksia Tiedon tietoturva- ja sovelluspalveluille.

Palvelujen kehittäminen yhdessä kumppanien ja asiakkaiden kanssa on yleistymässä, jotta asiakkaille voidaan tarjota parhaita mahdollisia teknologioita. Lisääntynyt avoimuus nopeuttaa tätä kehitystä, kun avoimet sovellusrajapinnat (API) ja avoin data mahdollistavat yhteistoiminnallisen innovoinnin.

IT-investoinneissa uusien palveluiden osuus kasvaa, kun taas perinteisiä palveluja, kuten infrastruktuuripalvelut, pidetään kustannussäästöjen lähteenä. Jatkossa IT-palvelutarjoajat jatkavat investointejaan palvelutoimitusten standardointiin, automaatioon ja tuottavuuden parantamiseen.

Toimialakohtainen kehitys

- Finanssitoimialalla** markkinat ovat edelleen suhteellisen aktiiviset, ja lukuisia suuria kehitysohjelmia on käynnissä tai suunnitteilla. Kehitysprojekteja kuitenkin usein jaetaan pienemmiksi hankkeiksi tulosten ja kustannusten hallinnan parantamiseksi. Tällä hetkellä hankinnat painottuvat eri osa-alueiden osaamisen ostamiseen, sillä asiakkaat johtavat usein itse suurempia ohjelmia, jotka edellyttävät laaja-alaista osaamista. Markkinoille tulee edelleen runsaasti uusia pieniä yrityksiä (Fintech), jotka haastavat perinteisiä IT-palvelutarjoajia. Sääntelyn muutokset kuten maksupalveludirektiivi ja yleinen tietosuoja-asetus luovat Finanssipalveluille uusia mahdollisuuksia, mutta samalla ne myös lisäävät epävarmuutta asiakkaiden suurissa muutosohjelmissa ja lykkäävät niitä. Kiinnostus liiketoimintaprosessien ulkoistamiseen ja turvallisista pilvialustoista palveluna tarjottaviin ohjelmistoihin kasvaa digitaalisen muutoksen, ydinjärjestelmien uudistamisen ja sääntelyn toimiessa markkinoiden ajureina.
- Julkisella sektorilla** palveluiden ja prosessien digitalisointi jatkuu painottuen kustannussäästöihin ja kansalaiskeskeisten palvelujen kehittämiseen. Konsultointipalveluiden ja -ratkaisujen, kuten sähköiseen oppimiseen ja koulutuksen suunnitteluun liittyvien ratkaisujen sekä vanhustenhuollon mobiiliratkaisujen, kysyntä on hyvää. Johtuen viimeaikaisista tietoturvaongelmista, etenkin Ruotsissa, asiakkaat ovat tulleet varovaisemmiksi tietotekniikkapalvelujen ulkoistuksen suhteen ja haluavat varmistua siitä, että data säilyy ja palveluja tuotetaan omassa maassa. Suomessa Tieto osallistuu aktiivisesti julkisen sektorin kehitysohjelmaan, jonka tavoitteena on edistää julkisen sektorin digitalisointia.
- Terveydenhuolto- ja hyvinvointisektorilla** digitalisointi tukee edelleen terveydenhuollon helpompaa ja nopeampaa saatavuutta kansalaisille sekä helpottaa hoitoalan tulevaa henkilöstöpulaa. Kaikilla pohjoismaisilla markkinoilla on suunnitteilla suuria kehityshankkeita. Vallitsevan suuntauksen mukaisesti asiakkaat ovat siirtymässä integroituihin terveydenhuolto- ja hyvinvointijärjestelmiin, jotka tukevat saumatonta hoitoa. Kaikissa Pohjoismaissa on vireillä suuria sähköisten potilastietojärjestelmien hankintoja. Suomessa käynnissä olevan sote-uudistuksen odotetaan tarjoavan kasvumahdollisuuksia tulevina vuosina, ja ensimmäiset alueelliset tarjoukset tehtiin kesällä. Kuluvana vuonna asiakkaat keskittyvät pienempiin kehityshankkeisiin.
- Valmistavassa teollisuudessa ja metsä- ja paperiteollisuudessa** digitalisointisuuntaus on edelleen vahva, ja asiakkaat etsivät tapoja hyödyntää IoT-sovelluksia sekä tuotannossa että uusissa palvelumalleissa. Tavoitteena on vakaa liikevaihto ja parempi palvelukokemus älykkäiden tuotteiden ansiosta. Samanaikaisesti ydinprosessien uudistaminen pilvessä oleviin toiminnanohjausjärjestelmiin jatkuu. Ennakoiva ylläpito toimii edelleen teollisuuden digitalisoinnin ajurina, ja asiakaskokemus on merkittävä tekijä. Tuotannossa kiinnostus laitteiden digitaalisten kaksosten hyödyntämistä kohtaan kasvaa. Niissä hyödynnetään laitteisiin asennetuista sensoreista saatavaa ajantasaisista dataa. Konsultoinnin ja liiketoiminnan kehittämisen markkinat ovat aktiiviset, ja hackathon-tyyppisen innovoinnin kysyntä on hyvällä tasolla.
- Kaupassa ja logistiikassa** yritykset investoivat yhä kehittyneimpiin ratkaisuihin voidakseen tarjota asiakkailleen yhtenäisen asiakaskokemuksen näiden asioidessa eri kanavien kautta mukaan lukien kivijalkakaupat. Sähköisen kaupankäynnin eri kanavien uudistamiseen liittyvän konsultoinnin ja toteutuksen lisäksi palveluhenkilöstön mobiilien työkalujen kehittämiseen liittyvä kysyntä on pysynyt hyvänä. Monikanavamutoksen myötä yritysten täytyy integroida asiakasrajapintaratkaisunsa tiiviisti perustoimitusketjuratkaisuihinsa ja saumattomiin mobiilimaksuihin. Lisäksi B2B-yritykset laajentavat toimintaansa liiketoiminnallisista digitaalisista palveluista parempaan asiakaskokemukseen.
- Energiasektorilla** energian alhainen hinta on johtanut kilpailun kiristymiseen. Automaatiota ja digitalisointia tarvitaan parantamaan tehokkuutta ja asiakaspalvelua, ja erottautuminen perustuu yhä enemmän yritysten tarjoamaan palvelukokemukseen. Pohjoismaissa yhteiset datahubit tarjoavat uusia mahdollisuuksia vuoden loppupuolella, kun esimerkiksi Norjassa ryhdytään luomaan kansallista keskitettyä ratkaisua vuoden 2017 aikana. Myös sääntely kannustaa energiatehokkuuden parantamiseen. Öljy- ja kaasuteollisuudessa investointitasot ovat pysyneet alhaisina ja hintoja alentavien hankkeiden ja palveluiden kysyntä on hyvää.

- **Mediasektorilla** on edelleen käynnissä suuria muutoksia ja digitaalisia palveluja käytetään yhä yleisemmin. Mainostaminen on siirtymässä perinteisistä medioista digitaalisiin kanaviin, ja tähän liittyviä ratkaisuja uudistetaan. Vaikka myyntiprosessien uudistukset ja automatisointi tarjoavat mahdollisuuksia, hintapaine on kovaa ja useiden yritysten täytyy alentaa kustannuksia.
- **Tietoliikennesektorilla** tietotekniikkapalveluiden kysyntä perustuu nykyisten omien järjestelmien uudistamiseen sekä siirtymiseen uusille lisäarvoa tarjoaville alustoille. Asiakkaat käyttävät yhä enemmän ketteriä kehittämismenetelmiä voidakseen ottaa nopeasti käyttöön ja hallita uusia palveluita. EU:n sääntelyvaatimukset luovat myönteisen liiketoimintaympäristön palvelutarjoajille.

Strategian toteutus

Strategiansa mukaisesti Tieto pyrkii auttamaan asiakkaitaan näiden tavoitteessa parantaa nykyisen liiketoiminnan tehokkuutta ja samalla kehittää uusia, innovatiivisia palveluita. Tieto parantaa kilpailukykyään ja nopeuttaa kasvuaan seuraavien strategisten valintojen avulla:

- Palvelut, jotka kasvattavat asiakkaalle tuotettua lisäarvoa
- Johtava asema Pohjoismaissa ja kansainvälinen kasvu
- Yhdessä innovointi ja ekosysteemien tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen.

Tiedon kasvu pohjautuu markkinaosuuden kasvattamiseen Pohjoismaissa, ja yhtiö keskittyy pohjoismaisiin yrityksiin ja julkiseen sektoriin. Kasvu tuetaan myös laajentamalla nykyisillä markkinoilla vahvoiksi osoittautuneiden, valittujen toimialaratkaisujen myyntiä kansainvälisesti.

Tieto haluaa tarjota osakkeenomistajille parempaa tuottoa kuin alalla keskimäärin. Myönteisen taloudellisen kehityksen ja houkuttelevan osinkopolitiikan odotetaan jatkuvan samalla kun yhtiö on lisännyt investointeja innovaation ja kasvun tukemiseen.

Kasvuliiketoiminnot

Tiedon tavoitteena on kasvaa markkinoita nopeammin pitkällä aikavälillä. Yhtiö pyrkii kasvattamaan asiakkaille tuotettua lisäarvoa kokonaisvaltaisilla toimialaratkaisulla ja asiakkaiden teknologia-alustojen aktiivisella uudistamisella. Lisäksi uudet datakeskeiset liiketoiminnot auttavat Tietoa ja sen asiakkaita hyödyntämään datakeskeisen talouden ja tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia.

Tieto panostaa skaalautuvuuteen ja toistettavuuteen investoimalla ohjelmistoliiketoimintaan, mukaan lukien startup-toiminnot, jotka tarjoavat vahvaa kasvupotentiaalia. Tieto erottautuu kilpailijoistaan johtaviin ohjelmistotuotteisiin perustuvien toimialaratkaisuiden, järjestelmäintegraation ja kumppanuuksien avulla.

Kasvu pohjautuu valittuihin omiin ratkaisuihin ja korkean kasvun palveluihin. Tieto on viimeisen kahden vuoden aikana pääasiassa lisännyt investointejaan seuraaviin kasvuliiketoimintoihin:

- Valitut korkean kasvun toimialaratkaisut, joiden liikevaihto oli noin 320 milj. euroa vuonna 2016
 - Lifecare (terveydenhuolto- ja hyvinvointisektori)
 - Asianhallintaratkaisut (Julkinen sektori)
 - Pankkiratkaisut (Finanssipalvelut)
 - Maksamiseen liittyvät ratkaisut (Finanssipalvelut)
- Datakeskeiset liiketoiminnot – käynnistettiin heinäkuussa 2016 ja raportoidaan osana valittuja toimialaratkaisuja
- Valitut korkean kasvun palvelut, joiden liikevaihto oli noin 140 milj. euroa vuonna 2016
 - Pilvipalvelut
 - Digitaalinen asiakaskokemus
 - Tietoturvapalvelut.

Kasvuliiketoimintojen yhteenlaskettu liikevaihto vuoden 2017 ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana oli noin 370 milj. euroa kasvun ollessa 10 %. Valittujen toimialaratkaisujen kasvu oli 8 % ja muiden korkean kasvun palvelujen kasvu 13 %.

Tiedon startup-toiminnot, tietoturvapalvelut ja digitaalinen asiakaskokemus kasvoivat voimakkaimmin. Tietoturvapalvelut-alue on vahvistanut skaalautuvuutta ja myynnin kasvu oli 24 % yhdeksän kuukauden jaksolla. Tietoisuus kyberuhista kasvaa ja lisää tietoturvapalveluiden kysyntää. Lisäksi EU:n yleinen tietosuoja-asetus tarjoaa uusia mahdollisuuksia. Digitaalisen asiakaskokemuksen kasvu oli 30 % yhdeksän kuukauden periodilla. Monikanavaratkaisujen sekä ketterien asiakaslähtöisten ratkaisujen, jotka tukevat personoitua, dataa ja älykkäisiin ratkaisuihin perustuvaa käyttäjäkokemusta, kehittämistä on jatkettu. Painopiste on ollut seuraavan sukupolven digitaalisen asiakaskokemuksen ratkaisun kehittämisessä. Se pohjautuu microservices-arkkitehtuuriin, joka yhdistää liiketoiminnan tuntemuksen, muotoilun, ohjelmistokehityksen ja ketterän käyttöönoton. Ratkaisu on kehitetty monikanavamarkkinointiin, -myyntiin ja -palveluihin. Pilvipalveluiden kasvu oli 10 %. Kiinnostus siirtymiseen nykyisistä palveluympäristöistä Tiedon OneCloud-ratkaisuun on vahvaa. Vuoden 2017 alkupuolella markkinoille tuotu OneCloud on

dynaaminen ratkaisu, jonka avulla asiakkaat voivat hallita tehokkaasti sekä yksityiseen että julkiseen pilveen pohjautuvia palveluita.

Tiedon datakeskeisissä liiketoiminnoissa monet innovaatiot ovat edenneet kaupallistamisvaiheeseen. Tieto on allekirjoittanut useita sopimuksia uusista ratkaisuista kuten Intelligent Building, Industrial Equipment, Intelligent Wellbeing ja Data Lake, ja hyvän kehityksen odotetaan jatkuvan. Lisäksi innovointi- ja hautomoasteella on tällä hetkellä yli kymmenen hanketta, ja hankkeiden määrä on kasvussa. Seuraavassa vaiheessa keskitytään toiminnan kiihdyttämiseen ja vahvistamiseen.

Tulosajurit vuonna 2017

Tieto jatkaa toimenpiteitä, joilla se parantaa kilpailukykyään ja mahdollistaa investoinnit innovaatioihin ja kasvuun jatkossakin. Tieto tavoittelee markkinoita nopeampaa kasvua IT-palveluissa kuluvan vuoden aikana. Liikevaihdon kasvun lisäksi IT-palvelujen tuloksen kehitykseen vaikuttavat

- laatu
- palveluiden kehittäminen
- rekrytoinnit uusille palvelualueille ja tähän liittyvä osaamisen kehittäminen
- palvelutoimitusten automatisointi ja teollistaminen
- palkkainflaatio.

Tiedon panostukset laatuun näkyvät infrastruktuuripalveluiden vähentyneinä ongelmina ja käyttökatkoksina. Lisäksi Tiedon pitkän aikavälin panostukset laatuun ja asiakaskokemukseen näkyivät kolmannella neljänneksellä toteutetun asiakastytyväisyyssmittauksen tuloksissa. Tiedon Net Promoter Score oli ennätyskorkealla tasolla.

Tieto jatkaa palveluidensa ja ratkaisujensa uudistamista ja vahvistamista lupaavilla kasvualueilla, etenkin korkean kasvun toimialaratkaisuihin. Vuonna 2017 palveluiden kehittämiskustannusten odotetaan olevan vuoden 2016 tasolla (75 milj. euroa vuonna 2016) eli lähes 5 % konsernin liikevaihdosta. Yhdeksän kuukauden aikana kehittämiskustannukset kasvoivat noin 1 milj. euroa.

Käyttöomaisuusinvestointien odotetaan olevan alle 4 % konsernin liikevaihdosta.

Tieto on jatkanut uuden osaamisen rekrytointia yhdeksän kuukauden jaksolla, ja IT-palveluihin rekrytoitiin yli 200 henkilöä (netto). Osana pitkän aikavälin uudistumistaan ja tarvetta parantaa yhtiön tuottavuutta ja hintakilpailukykyä Tieto käynnisti tammikuussa 2017 toimenpiteitä tuottavuutensa ja kustannusrakenteensa optimoimiseksi globaalisti. Yhdeksän kuukauden jaksolla toteutettiin noin 500 irtisanomista. Tieto arvioi, että näiden toimenpiteiden johdosta yhtiö saavuttaa yhteensä lähes 40 milj. euron vuotuiset bruttosäästöt, joista noin 20 milj. euron odotetaan vaikuttavan vuoden 2017 kustannuspohjaan. Noin 12 milj. euroa säästöistä toteutui vuoden ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana, ja noin 8 milj. euron odotetaan toteutuvan neljännellä neljänneksellä. Noin puolet irtisanomisista vaikuttaa Teknologiapalvelut ja uudistaminen -palvelualueeseen.

Vuonna 2017 Tiedon uudelleenjärjestelyjen tarve perustuu automaatioon, muuhun tuottavuuden parantamiseen sekä tarpeeseen uudistaa yhtiön osaamista kysynnän mukaisesti. Tieto arvioi, että koko vuoden 2017 uudelleenjärjestelyjen kulut ovat 1–2 % konsernin liikevaihdosta.

Palkkainflaation odotetaan olevan noin 20 milj. euroa vuonna 2017.

Tehostamistoimien odotetaan vaikuttavan Tiedon kannattavuuteen myönteisesti myös neljännellä neljänneksellä. Edellisvuoden vertailukauden tulokseen sisältyi kuitenkin 5 milj. euroa positiivisia tekijöitä, jotka eivät tue liikevoittoa tänä vuonna.

- Tiedon henkilöstökustannuksiin vaikuttavia kannustinvarauksia kirjataan vuoden aikana yhtiön tuloksen pohjalta ja koko vuoden kannustinvarausten odotetaan ylittävän vuoden 2016 tason. Tämän odotetaan vaikuttavan erityisesti neljanteen neljänneeseen johtuen edellisvuoden alemmasta vertailuvuodesta.
- Teknologiapalvelut ja uudistaminen -palvelualueella vuoden 2016 neljännestä neljänneksen liikevoittoprosentti oli poikkeuksellisen vahva, ja siihen sisältyi muita tuottoja liittyen julkisiin avustuksiin.

Taloudellinen tulos heinä-syyskuussa

Kolmannen neljänneksen liikevaihto kasvoi 4,2 % ja oli 354,9 (340,5) milj. euroa. Kasvu paikallisissa valuutoissa oli 4,5 %. IT-palveluiden liikevaihto kasvoi 3,8 %, paikallisissa valuutoissa kasvu oli 4,0 %. Tuotekehityspalveluissa liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 10,5 %. Liiketoimintaostoilla oli 3 milj. euron myönteinen vaikutus liikevaihtoon. Vaikutukset kohdistuivat Toimialaratkaisut -alueeseen. Valuuttakursseilla, lähinnä Ruotsin kruunun heikkenemisellä, oli 1 milj. euron kielteinen vaikutus liikevaihtoon.

Kolmannen neljänneksen liikevoitto (EBIT) oli 41,1 (35,1) milj. euroa eli 11,6 % (10,3) liikevaihdosta. Oikaistu¹⁾ liikevoitto oli 41,2 (35,4) milj. euroa eli 11,6 % (10,4) liikevaihdosta. Lisätietoja kolmannen neljänneksen oikaisuista löytyy taulukosta sivulla 18.

Toiminnan tehostamisohjelmalla oli lähes 7 milj. euron myönteinen vaikutus kustannuspohjaan neljänneksen aikana, mutta tulosta pienensi noin 5 milj. euron palkkainflaatio. Palveluiden kehittämiskustannukset laskivat 1 milj. euroa. Valuuttakurssimuutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta liikevoittoon.

Poistot olivat 13,6 (13,6) milj. euroa. Niihin sisältyy 1,0 (0,8) milj. euroa yritysostoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistoja. Kolmannen neljänneksen nettoraahoituskustannukset olivat 0,2 (1,0) milj. euroa. Nettokorkokustannukset olivat 0,5 (0,6) milj. euroa ja valuuttakurssisiin liittyvät nettovoitot olivat 0,5 (tappio 0,2) milj. euroa. Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat -0,2 (-0,2) milj. euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,46 (0,37) euroa. Oikaistu¹⁾ osakekohtainen tulos oli 0,46 (0,38) euroa.

¹⁾ oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät

Taloudellinen tulos palvelualueittain

Milj. euroa	Asiakasmyynti 7-9/2017	Asiakasmyynti 7-9/2016	Muutos, %	Liikevoitto 7-9/2017	Liikevoitto 7-9/2016
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	180	179	1	25,0	24,2
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	32	30	7	0,7	-0,2
Toimialaratkaisut	114	106	8	16,6	13,0
Tuotekehityspalvelut	29	26	10	2,2	1,7
Tukitoiminnot ja globaali johto				-3,4	-3,5
Yhteensä	355	341	4	41,1	35,1

Liikevoitto palvelualueittain

%	Liikevoitto, % liikevaihdosta 7-9/2017	Liikevoitto, % liikevaihdosta 7-9/2016	Oikaistu ¹⁾ liikevoitto, % liikevaihdosta 7-9/2017	Oikaistu ¹⁾ liikevoitto, % liikevaihdosta 7-9/2016
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	13,9	13,5	13,8	13,4
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	2,3	-0,6	2,8	-4,9
Toimialaratkaisut	14,5	12,3	14,4	12,5
Tuotekehityspalvelut	7,6	6,4	7,5	6,5
Yhteensä	11,6	10,3	11,6	10,4

¹⁾ oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät

Palvelualueiden ja toimialaryhmien luvut on esitetty kattavasti taulukko-osiossa.

Teknologiapalvelut ja uudistaminen -alueella liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi hieman. Perinteisten palvelujen kehitys oli kaksijakoinen. Sovelluspalvelut kasvoivat 6 %, mutta samalla perinteisten infrastruktuuripalveluiden myynti laski 3 %. Pilvipalvelujen myynnin kasvu jatkui, ja yhdeksän kuukauden aikana pilvipalvelujen myynti kasvoi 10 %. Palveluiden standardisointi ja automaatio jatkuu kysynnän siirtyessä perinteisistä palveluista uusiin palveluihin. Kilpailukyvyyn ylläpitämiseen tähtäävät toimenpiteet vaikuttivat liikevoittomarginaaliin myönteisesti. Kolmas neljännes on tyypillisesti vahvin tälle liiketoiminta-alueelle. Neljännen neljänneksen oikaistun liikevoittomarginaalin odotetaan olevan ensimmäisen vuosipuoliskon tasolla. Vuoden 2016 neljännen neljänneksen liikevoittomarginaali oli poikkeuksellisen vahva, ja siihen sisältyi muita tuottoja liittyen julkisiin avustuksiin.

Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueella liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa oli 7 % ennen kaikkea digitaalisen asiakaskokemuksen yli 30 % kasvun ja konsultoinnin lisääntyneen kysynnän ansiosta. Oikaistu liikevoitto parani johtuen korkeammasta laskutusasteesta ja alemmista palveluiden kehittämisinvestoinneista. Lomakausi vaikuttaa tyypillisesti kolmannen neljänneksen kannattavuuteen. Neljännen neljänneksen oikaistun liikevoittomarginaalin odotetaan paranevan selvästi edellisvuoden alhaiselta tasolta.

Toimialaratkaisut -alueella liikevaihto kasvoi 8 %, orgaanisesti 6 %. Kasvu oli hyvää kaikissa toimialaryhmissä. Finanssipalvelut -alueella orgaaninen kasvu oli 5 %, mikä johtui osittain maksamiseen liittyvien ratkaisujen korkeasta lisenssimyynnistä. Kasvu oli vahvinta Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut -ryhmässä teollisuus- ja energiasegmenttien kehityksessä hyvin. Oikaistu liikevoitto parani osittain lisenssimyynnistä johtuvan kasvun ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Palveluiden kehittämiskustannukset olivat edellisvuoden tasolla. Neljännen neljänneksen myynnin arvioidaan väliaikaisesti laskevan hieman korkeasta vertailuvuodesta johtuen. Vuoden 2016 neljännen neljänneksen sisältyi Tiedon Intelligent Transportation -sovellukseen liittyvä suuri toimitus, millä on noin 5 milj. euron vaikutus vuositason vertailuun.

Lisäksi Finanssipalveluissa vertailuluku oli korkea. Neljännen neljänneksen oikaistun liikevoiton ja liikevoittomarginaalin odotetaan parantuvan edellisvuodesta.

Tuotekehityspalveluissa liikevaihto kasvoi 10 %. Kasvu johtui suurimpien avainasiakkaiden vahvasta volyymikasvusta. Kehitys oli vahvaa etenkin Radio and Smart Traffic -alueilla, joilla Tieto kasvattaa edelleen resurssiaan suotuisan kustannustason maissa voidakseen vastata kysyntään. Liikevoittomarginaalin kasvu johtuu paremmasta laskutusasteesta, joka on kasvun ansiota. Kolmannen neljänneksen kannattavuus on kausiluonteisesti heikompi, ja neljännellä neljänneksellä oikaistun liikevoittomarginaalin odotetaan nousevan lähes 10 %:n normaalitasolle.

Asiakasmyynti toimialaryhmittäin

Milj. euroa	Asiakasmyynti 7–9/2017	Asiakasmyynti 7–9/2016	Muutos, %
Finanssipalvelut	92	88	5
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	112	106	6
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	122	121	0
IT-palvelut	326	315	4
Tuotekehityspalvelut	29	26	9
Yhteensä	355	341	4

Finanssipalveluissa kasvu oli vahvinta Tiedon toimialaratkaisuisissa. Emricin osto ja merkittävä sopimus, joka vaikutti lisenssimyynnin kasvuun maksamiseen liittyvissä ratkaisuisissa, vaikuttivat osaltaan 5 %:n kasvuun. Investoinnit uuteen tuoteperheeseen maksamiseen liittyvissä ratkaisuisissa jatkuvat.

Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi -toimialaryhmässä liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 7 %. Kasvun ajurina toimivat Tiedon toimialaratkaisut, terveydenhuollon ja hyvinvoinnin ollessa vahvin segmentti. Suomi oli vahvin markkina. Markkinat ovat yleisesti ottaen aktiiviset, ja niillä toteutettiin useita digitalisointi- ja muutoshankkeita infrastruktuuripalveluissa.

Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut -ryhmässä liikevaihto oli edellisvuoden tasolla. Kasvuun vaikuttivat uudet sopimukset, mutta niiden myönteistä vaikutusta heikensivät päättyvät sopimukset ja hintojen lasku. Energiasektorilla hyvä kysyntä jatkui laskutuksen alueella johtuen sääntelymuutoksista ja investoinneista digitaalisiin asiakaspalveluihin. Kysyntä oli vahvaa toimialakonsultoinnissa ja digitaalisen asiakaskokemuksen alueella.

Yritystojen vaikutus heinä-syyskuussa

IT-palveluissa kolmannen neljänneksen orgaaninen kasvu paikallisissa valuutoissa oli 3,1 %. Konsernitasolla kolmannen neljänneksen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi orgaanisesti 3,7 % Liiketoimintaostoilla oli 3 milj. euron myönteinen vaikutus liikevaihtoon. Vaikutukset kohdistuivat Toimialaratkaisut -alueeseen.

Yritystojen vaikutus palvelualueittain

	Kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 7–9/2017	Orgaaninen kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 7–9/2017
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	0,8	0,8
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	7,3	7,3
Toimialaratkaisut	8,6	6,0
IT-palvelut	4,0	3,1
Tuotekehityspalvelut	10,5	10,5
Yhteensä	4,5	3,7

Yritystojen vaikutus toimialaryhmittäin

	Kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 7-9/2017	Orgaaninen kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 7-9/2017
Finanssipalvelut	5,2	2,2
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	6,5	6,4
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	0,7	0,6
IT-palvelut	4,0	3,1
Tuotekehityspalvelut	10,5	10,5
Yhteensä	4,5	3,7

Taloudellinen tulos tammi-syyskuussa

Yhdeksän kuukauden liikevaihto kasvoi 4,1 % ja oli 1 133,6 (1 089,0) milj. euroa. Kasvu paikallisissa valuutoissa oli 4,7 %. IT-palveluiden liikevaihto kasvoi 3,8 %, paikallisissa valuutoissa kasvu oli 4,3 %. Tuotekehityspalveluissa liikevaihto kasvoi 7,2 %, paikallisissa valuutoissa kasvu oli 9,2 %. Liiketoimintaostoilla oli 13 milj. euron myönteinen vaikutus liikevaihtoon. Vaikutukset kohdistuivat Toimialaratkaisut -alueeseen. Valuuttakursseilla, lähinnä Ruotsin kruunun heikkenemisellä, oli 7 milj. euron kielteinen vaikutus liikevaihtoon.

Yhdeksän kuukauden liikevoitto (EBIT) oli 91,2 (95,7) milj. euroa eli 8,0 % (8,8) liikevaihdosta. Liikevoittoon vaikuttivat kielteisesti tammikuussa 2017 käynnistettyyn automaatio- ja tehostamisohjelmaan liittyvät uudelleenjärjestelykulut. Oikaistu¹⁾ liikevoitto oli 112,2 (102,7) milj. euroa eli 9,9 % (9,4) liikevaihdosta. Lisätietoja oikaistuista löytyy taulukosta sivulla 18.

Toiminnan tehostamisohjelmalla oli noin 12 milj. euron myönteinen vaikutus kustannuspohjaan yhdeksän kuukauden aikana, mutta tulosta pienensi noin 13 milj. euron palkkainflaatio. Palveluiden kehittämiskustannukset kasvoivat 1 milj. euroa.

Poistot olivat 40,9 (40,0) milj. euroa. Niihin sisältyy 3,1 (2,2) milj. euroa yritysostoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistoja. Yhdeksän kuukauden nettorahoituskustannukset olivat 1,8 (3,2) milj. euroa. Nettokorkokustannukset olivat 1,5 (1,6) milj. euroa ja valuuttakursseihin liittyvät nettovoitot olivat 0,5 (tappio 1,0) milj. euroa. Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat -0,8 (-0,6) milj. euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,96 (0,99) euroa. Oikaistu¹⁾ osakekohtainen tulos oli 1,18 (1,07) euroa.

¹⁾ oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät

Taloudellinen tulos palvelualueittain

Milj. euroa	Asiakasmyynti 1-9/2017	Asiakasmyynti 1-9/2016	Muutos, %	Liikevoitto 1-9/2017	Liikevoitto 1-9/2016
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	572	565	1	60,0	62,8
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	109	101	7	5,6	2,1
Toimialaratkaisut	361	336	7	32,1	35,5
Tuotekehityspalvelut	92	86	7	8,8	7,6
Tukitoiminnot ja globaali johto				-15,3	-12,3
Yhteensä	1 134	1 089	4	91,2	95,7

Liikevoitto palvelualueittain

%	Liikevoitto, % liikevaihdosta 1–9/2017	Liikevoitto, % liikevaihdosta 1–9/2016	Oikaistu ¹⁾ liikevoitto, % liikevaihdosta 1–9/2017	Oikaistu ¹⁾ liikevoitto, % liikevaihdosta 1–9/2016
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	10,5	11,1	12,2	11,4
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	5,1	2,1	4,8	1,0
Toimialaratkaisut	8,9	10,6	10,3	11,2
Tuotekehityspalvelut	9,5	8,8	9,9	8,7
Yhteensä	8,0	8,8	9,9	9,4

¹⁾ oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alenemiset ja muut erät

Asiakasmyynti toimialaryhmittäin

Milj. euroa	Asiakasmyynti 1–9/2017	Asiakasmyynti 1–9/2016	Muutos, %
Finanssipalvelut	285	269	6
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	367	344	7
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	391	391	0
IT-palvelut	1 042	1 003	4
Tuotekehityspalvelut	92	86	7
Yhteensä	1 134	1 089	4

Yritystojen vaikutus palvelualueittain

	Kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 1–9/2017	Orgaaninen kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 1–9/2017
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	1,9	1,9
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	7,8	7,8
Toimialaratkaisut	7,6	3,8
IT-palvelut	4,3	3,1
Tuotekehityspalvelut	9,2	9,2
Yhteensä	4,7	3,6

Yritystojen vaikutus toimialaryhmittäin

	Kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 1–9/2017	Orgaaninen kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 1–9/2017
Finanssipalvelut	6,3	2,0
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	7,3	7,2
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	0,4	0,2
IT-palvelut	4,3	3,1
Tuotekehityspalvelut	9,2	9,2
Yhteensä	4,7	3,6

Rahavirta, rahoitus ja investoinnit

Liiketoiminnan nettorahavirta, joka sisältää nettokäyttöpääoman kasvun 40,1 (26,5) milj. euroa, oli 10,8 (13,8) milj. euroa kolmannella neljänneksellä. Kolmas neljännes on kausiluonteisesti heikompi, ja nettokäyttöpääoman kasvuun vaikuttivat pääasiassa korkeammat myyntisaamiset ja henkilöstöön liittyvien erien maksu (bonukset ja uudelleenjärjestelyt).

Myyntisaamiset olivat korkealla tasolla, koska neljänneksen vaihteen viikonlopulle ajoittuva eräpäivä siirsi merkittävän määrän rahavirrasta lokakuun ensimmäiselle viikolle. Uudelleenjärjestelyihin liittyvät maksut olivat 5,7 (3,4) milj. euroa.

Yhdeksän kuukauden liiketoiminnan nettorahavirta, joka sisältää nettokäyttöpääoman kasvun 28,9 (56,0) milj. euroa, oli 84,4 (47,0) milj. euroa.

Yhdeksän kuukauden maksetut verot olivat 16,7 milj. euroa (28,7 mukaan lukien 6,0 milj. euroa johtuen siirtohinnoittelun verotarkastuksesta vuosilta 2009–2013 Suomessa).

Yhdeksän kuukauden käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 39,4 (37,2) milj. euroa, josta 35,4 (37,4) milj. euroa maksettiin. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 3,5 % (3,4) liikevaihdosta ja liittyivät pääasiassa konesalikeskuksiin. Koko vuoden käyttöomaisuusinvestointien odotetaan olevan alle 4 % konsernin liikevaihdosta. Yritystoista maksettiin 0,4 (32,2) milj. euroa.

Omavaraisuusaste oli 44,5 % (44,4). Nettovelkaantumisaste nousi 36,1 %:iin (30,6). Korollinen nettovelka oli 161,4 (136,4) euroa sisältäen 204,5 (209,1) milj. euroa korollista velkaa, 2,6 (5,8) milj. euroa rahoitusleasingvelkaa, 3,3 (6,5) milj. euroa rahoitusleasingsaatavia, 0,5 (0,3) milj. euroa muita korollisia saatavia ja 41,9 (71,7) milj. euroa rahavaroja.

100 milj. euron suuruinen joukkovelkakirjalaina erääntyy toukokuussa 2019. Lainalle maksetaan kiinteää 2,875 %:n vuotuista korkoa. Pitkäaikaiset korolliset lainat olivat 102,1 milj. euroa syyskuun lopussa. Lyhytaikaiset korolliset lainat olivat 105,1 milj. euroa ja liittyivät lähinnä yritystodistuksiin ja yhteisyritysten konsernitiliin. 150 milj. euron syndikoitu laina, joka erääntyy toukokuussa 2021, ei ollut käytössä syyskuun lopussa. Tiedon kesäkuussa allekirjoittama 85 milj. euron rahoitussopimus Euroopan investointipankin kanssa ei ollut käytössä syyskuun lopussa. Sopimus on sitova luottolimiitti, jonka puitteissa Tieto voi nostaa rahoitusta yhdeksän vuoden maturiteettiin asti.

Tilauuskanta

Vahvistuvan markkinasuuntauksen mukaisesti uusien sopimusten sitovat kestot ja arvot laskevat, vaikkakin samanaikaisesti puitesopimukset tarjoavat myyntimahdollisuuksia. Tämä muutos vaikuttaa sekä tilauuskantaan että uusien sopimusten kokonaisarvoon, mutta sillä ei ole vaikutusta yhtiön kasvunäkymiin. Jos sopimusten keskimääräinen kesto olisi säilynyt samalla tasolla, Tiedon book-to-bill -suhdeluku olisi yli 0,2:a nykyistä vahvempi (liukuva 12 kk verrattuna vuoteen 2015).

Kolmannella neljänneksellä uusien sopimusten kokonaisarvoon 271 (406) milj. euroa vaikuttivat useiden suurten sopimusten lykkäytyminen, mukaan lukien kaksi valitusprosessiä liittyvät lykkäytymiset Ruotsissa. Kolmannen neljänneksen book-to-bill -suhdeluku oli 0,8 (1,2). Vuoden 2016 vertailuluku sisältää suuren sopimuksen, jonka arvo oli yli 100 milj. euroa. Uusien sopimusten kokonaisarvo sisältää myös irtisanomisajan jälkeisen osan.

Uusien sopimusten kokonaisarvo oli 1 031 (1 059) milj. euroa yhdeksän kuukauden jaksolla. Yhdeksän kuukauden book-to-bill -suhdeluku oli 0,9 (1,0).

Tilauuskanta on edelleen hyvällä tasolla 1 689 (1 722) milj. euroa, mutta siihen vaikuttavat edellä kuvatut markkinamuutokset sekä eräiden suurten sopimusten allekirjoittamisen ajankohta. Kuluva vuosi tilauuskannasta arvioidaan laskutettavan 19 % (edellisvuoden tasolla).

Merkittävät sopimukset tammi-syyskuussa

Ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana Tieto on solminut lukuisia uusia sopimuksia asiakkaiden kanssa kaikissa toimialaryhmissä. Asiakassopimusten ehtojen mukaisesti Tieto ei voi kuitenkaan julkistaa kauppvoja useimpien sopimusten kohdalla.

Tammikuussa norjalainen kuntien yhteistyöelin (DGI) valitsi Tiedon uuden jakelualustan toimittajaksi kuuteen DGI:n omistajakuntaan. Sopimuksen tavoitteena on mahdollistaa kuntien tulevaisuuden tarpeet liittyen kansalaispalvelujen digitalisointiin, prosessien tehostamiseen ja palveluiden saatavuuteen kansalaisille joustavasti vuorokauden ympäri. Nelivuotisen sopimuksen arvo on noin 22 miljoonaa euroa ja se sisältää option neljästä lisävuodesta. Syyskuussa DGI käynnisti neuvottelut, joiden tavoitteena on sopimuksen uudelleenarviointi ja palvelutoimitusten päättäminen.

Tammikuussa Tieto solmi Ruotsissa sopimuksen Blekingen aluehallinnon kanssa asianhallinnan digitalisoimisesta Tiedon uudella pilvipohjaisella Public 360° -ratkaisulla. Digitalisointi mahdollistaa nopeamman, tehokkaamman ja joustavamman tiedonhallinnan ja helpottaa aluehallinnon tulevaa integrointia maakäräjien kanssa vuonna 2019.

Tammikuussa Tieto alkoi kehittää merkittävälle ruotsalaiselle vähittäismyyntiketjulle Granngårdenille seuraavan sukupolven monikanavaista sähköisen kaupankäynnin ratkaisua. Uuden ratkaisun avulla Granngården kehittää asiakaskokemusta sekä luo pohjaa verkkokaupan kasvulle ja saumattomalle monikanavaiselle kokemukselle.

Helmikuussa Tieto solmi ulkoistussopimuksen Tukholman läänin kuuluvan Järfällan kunnan kanssa. Tavoitteena on varmistaa tulevaisuudessa toimiva ratkaisu sekä IT-palvelut, jotka mahdollistavat toiminnan sujuvan digitalisoinnin ja helpottavat kuntalaisten elämää. Nelivuotiseen sopimukseen sisältyy enintään kahdeksan vuoden lisäoptio ja sen kokonaisarvo on noin 14 miljoonaa euroa.

Helmikuussa Tieto allekirjoitti neljän vuoden sopimuksen ruotsalaisen insinööri- ja konsulttiyhtiön ÅF:n kanssa yhtiön IT-infrastruktuurin modernisoinnista maailmanlaajuisesti. Sopimus laajentaa Tiedon strategista kumppanuutta ÅF:n kanssa ja auttaa yritystä sen aggressiivisten kasvutavoitteiden saavuttamisessa viimeisimmillä pilvipalveluilla sekä työpöytäratkaisulla. Tieto päivittää ÅF:n IT-ympäristön yrityksen toimipaikoissa ympäri maailmaa kuudella eri palvelualueella, mukaan lukien palvelin- ja tallennuspalvelut OneCloudin kautta.

Helmikuussa valtioneuvoston kanslia, Valtori ja Tieto solmivat sopimuksen asianhallintaan liittyvien toimintaprosessien digitalisoinnista ja ministeriöiden ja muun julkishallinnon yhteisestä asianhallintajärjestelmästä. Sopimus on yksi merkittävimmistä digitalisointihankkeista Suomessa ja tukee digitaaliseen toimintakulttuuriin siirtymistä valtionhallinnossa. Sopimus Tiedon kanssa on voimassa vuoteen 2020. Sen on tarkoitus mahdollistaa asteittainen siirtyminen kaikkien asioiden digitaaliseen hallintaan aina asian- ja asiakirjanhallinnasta sähköiseen arkistointiin.

Helmikuussa Tieto ja SCA, Euroopan suurin yksityinen metsänomistaja, solmivat kolmivuotisen sopimuksen koskien SAP-sovellushallintapalveluista. Sopimuksen mukaan Tieto vastaa SAP-ratkaisujen elinkaaren hallinnasta. Tavoitteena on auttaa SCA:ta noudattamaan alan parhaita käytäntöjä ja samalla varmistaa liiketoiminnan jatkuvuus ja alentaa sovellushallinnan kustannuksia.

Maaliskuussa Ruotsin valtion omistama lääkealan vähittäismyyjä Apoteket-konserni jatkoi sovellushallinnon sopimustaan Tiedon kanssa kolmella vuodella. Sopimus tarjoaa konsernille kustannustehokkaan sovelluksen sekä sovellusten hyvän saatavuuden. Sopimuksen arvioitu arvo on 4 milj. euroa.

Maaliskuussa Tieto solmi ulkoistussopimuksen ruotsalaisen vakuutusyhtiön Folksam kanssa. Folksam ja Tieto jatkavat kumppanuutensa kehittämistä ulkoistussopimuksella, jonka pohjalta Tiedon vastuulle siirtyy Folksam IT-toiminta Östersundissa. Sopimuksen myötä Folksam IT-toimintojen henkilöstölle Östersundissa tarjotaan työpaikka Tiedossa. Sopimus vahvistaa Tiedon asemaa Ruotsissa ja kasvattaa yhtiön osaamista sovellushallinnassa ja konsultointipalveluissa.

Maaliskuussa HSB ja Tieto solmivat uuden kolmivuotisen sopimuksen infrastruktuuripalveluista, jonka kokonaisarvo on arviolta 7,8 milj. euroa. Ruotsin suurimman asunto-osuuskunnan HSB:n tavoitteena oli yhteistyö IT-kumppanin kanssa, joka tukee koordinoitua IT-infrastruktuurin rakentamista sen alueellisille yhdistyksille. Tiedon SPOC Service Deskiin, OneCloud-palveluihin, verkkopalveluihin, sovelluspalveluihin ja räätälöityihin infrastruktuuripalveluihin perustuva ratkaisu helpottaa yhteistyötä joustavien standardien pohjalta ja mahdollistaa samalla IT-kustannusten 30 %:n laskun laskutuksen pohjautuessa käyttöön.

Maaliskuussa Tieto solmi Outokummun kanssa viisivuotisen sopimuksen, jonka pohjalta Tieto toimittaa Outokummun uuden sukupolven infrastruktuuripalveluita. Tiedon toimittama OneCloud-ratkaisu, julkisen ja yksityisen pilven yhdistävä alusta, yhdeniää palvelukokemuksen, ja lisäksi Outokumpu voi sovelluksen ansiosta parantaa kilpailukykyään globaaliin standardointiin pohjautuvalla toiminnan tehostamisella sekä tuomalla palveluja nopeammin markkinoille.

Huhtikuussa energiayhtiö Vattenfall valitsi kahden eri hankintaprosessin kautta Tieto Smart Utility -ratkaisun energian myynti- ja jakeluliiketoimintansa tueksi Ruotsissa. Uusi järjestelmä lisää tehokkuutta digitalisoimalla ja automatisoimalla asiakkaan ydinliiketoiminnot, kuten myynnin, asiakaspalvelun, työnkulun hallinnan ja laskutuksen.

Huhtikuussa Suomen suurimpien energiayhtiöiden joukkoon lukeutuva Turku Energia valitsi Tieto Smart Utility -pilvipalveluratkaisun energian myynti- ja jakeluliiketoimintojen sekä kaukolämpö-, höyry- ja jäähdytysliiketoimintojen tueksi. Tiedon Smart Utility lisää energiayhtiön tehokkuutta digitalisoimalla ja automatisoimalla yhtiön avainprosessit sekä mahdollistamalla vaivattoman liittymisen tulevaan energiayhtiöiden keskitettyyn tiedonvaihtoratkaisuun, datahubiin.

Toukokuussa Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi ja Tieto solmivat puitesopimuksen tietojärjestelmäpalveluiden hankkimisesta Tiedolta. Tiedon asiantuntijat kehittävät ja ylläpitävät Trafian tieliikenteen, merenkulun, veneilyn ja tietopalveluiden tietojärjestelmiä. Sopimus on voimassa 2017–2021.

Toukokuussa Tieto ja eläkevakuutusalan hallintoyhtiö Fora allekirjoittivat jatkosopimuksen pilvi- ja kapasiteettipalveluista. Jatkosopimus kattaa edelleen korkean käyttöasteen joustavat ja turvalliset pilvipalveluratkaisut niin infrastruktuurin osalta kuin liiketoiminnan kannalta kriittisissä ERP-järjestelmissä. Ratkaisut auttavat Foraa vahvistamaan liiketoiminnan jatkuvuutta ja parantamaan IT-prosesseja. Myös kustannukset pienenevät ja toiminnan joustavuus paranee.

Toukokuussa Tieto allekirjoitti ulkoistussopimuksen Inwido AB:n kanssa, joka on Euroopan suurin ikkunoiden toimittaja ja johtava ovien toimittaja, tukipalveluista sekä loppukäyttäjä- ja infrastruktuuripalveluista. Sopimus, jonka kokonaisarvo on 6 milj. euroa, on viisivuotinen ja kattaa Ruotsin sekä eräitä globaaleja palveluja.

Kesäkuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Lectan kanssa Tiedon paperitehdasjärjestelmän TIPS:n (Mill Execution System) toteutuksesta, joka integroi SAP:n ja TIPS:n. Lecta on yksi maailman johtavista tarrojen ja pakkausten erikoispapereiden sekä korkealaatuisiin painotuotteisiin tarkoitettujen päällystettyjen paperin valmistajista ja myyjistä. Vuonna 2016 ja vuoden 2017 alussa Tieto virtaviivaisti ja harmonisoi Lectan liiketoimintaprosessit perustuen Tiedon paperitehdasjärjestelmään. Huhtikuuhun 2018 mennessä Tieto toteuttaa määritellyt prosessit SAP:ssa, tavoitteena luoda yhteinen alusta seitsemälle paperitehtaalle ja tukea toteutusprosessia. Sopimus vahvistaa Tiedon asemaa

suosituimpana kumppanina, joka tietotekniikan avulla mahdollistaa liiketoiminnan muutoksen markkinoiden nopeasti muuttuvien vaatimusten pohjalta.

Kesäkuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Qliron kanssa digitaalisesta palvelusta säästötileille. Qliri on pohjoismainen fintech-yhtiö, joka on erikoistunut sähköisen kaupan maksuihin, kuluttajarahoitukseen sekä säästötileihin. Tiedon syyskuussa 2016 ostama Emric toimittaa taustajärjestelmän (Managed Services Solution) koko talletusketjulle automatisoidusta asiakasrekisteröinnistä hallinnointiin. Ratkaisuun kuuluu ydinjärjestelmä, joka sisältää digitaalisen itsepalvelualustan, BankID-vahvistuksen, kirjanpidon sekä yleiseen hallinnointiin tarvittavan henkilökunnan. Sopimus on kolmivuotinen.

Kesäkuussa Tieto solmi sopimuksen kansainvälisen mediakonsernin Modern Times Groupin (MTG) kanssa MTG:n IT-infrastruktuurin standardoimisesta, integroinnista ja uudistamisesta konekeskus-, loppukäyttäjä-, tuki-, tietoturva- ja verkkopalvelujen avulla. Sopimus on kolmivuotinen.

Kesäkuussa Tukholman läänissä sijaitseva Södertäljen kunta valitsi Tiedon toimittamaan käyttäjäläheisiä IT-palveluja ja niiden taustalla olevaa infrastruktuuria, tavoitteena ottaa seuraava askel palvelujen digitalisoinnissa. Lisäksi Tieto toimittaa kunnalle palveluintegraatio- ja hallintaratkaisuja (SIAM) kunnan IT-palvelujen kehittämiseksi ja toimittajien koordinoimiseksi. Sopimus on viisivuotinen ja sisältää option neljästä lisävuodesta. Sen arvo on noin 140 milj. Ruotsin kruunua. Osana sopimusta Tieto toimittaa Södertäljelle käyttäjäläheisiä palveluita, kuten IT-työpisteiden hallintaa, tukipalveluja sekä sähköposti- ja tulostuspalveluja. Lisäksi Tieto toimittaa infrastruktuuripalveluja, kuten verkkoja, internet-yhteyksiä, tietoturvapalveluja ja integrointialustan.

Kesäkuussa Tieto allekirjoitti kolmivuotisen sopimuksen Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kanssa vakuutuspalveluiden ja -prosessien digitalisoinnista ja uudistamisesta. Tieto toimittaa osaamista vakuutuskonsultointiin, Design-ajatteluun, palvelusuunnitteluun, sovelluskehitykseen ja front-end -kehitykseen, testaukseen ja SAFe-kehitykseen.

Kesäkuussa Tieto solmi sopimuksen kahden suuren suomalaisen eläkevakuuttajan Kevan ja Varman kanssa uudesta eläkkeiden maksatusjärjestelmästä. Kolmivuotisessa uudistushankkeessa luodaan perusta tehokkaalle ja nykyaikaiselle eläkkeiden maksatukselle. Järjestelmäkehityksessä käytetään DevOps-menetelmiä ja automaattioratkaisuja. Uusi eläkkeiden maksatusjärjestelmä korvaa vanhat, elinkaarensa päähän tulleet järjestelmät ja se liitetään saumattomasti sidosryhmien, kuten verottajan, pankkien ja Kelan järjestelmiin. Modernit teknologiat ja modulaarisuus mahdollistavat joustavan jatkokehityksen, jonka ansiosta esimerkiksi muuttuvan lainsäädännön vaatimuksiin pystytään tulevaisuudessa vastaamaan kustannustehokkaasti.

Kesäkuussa Tieto solmi sopimuksen Tukholman kaupungin kanssa sovellushallinnan palveluista. Sopimus on nelivuotinen ja sisältää kolmen lisävuoden option. Sopimuksen kokonaisarvo on 17 milj. euroa.

Syyskuussa Tieto allekirjoitti Arekin kanssa sopimuksen kehityshakkeesta, joka on osa asiakkaan kansalliseen tulorekisteriin liittyvästä ohjelmasta. Arek on työeläkeyhtiöiden IT-palvelutarjoaja Suomessa.

Syyskuussa Tanskan muutoksenhakuviranomainen Nævnenes Hus, joka on osa maan teollisuus-, kauppa- ja finanssiministeriötä, allekirjoitti nelivuotisen sopimuksen Tiedon kanssa. Nævnenes Husin tavoitteena on lähivuosien aikana luoda Euroopan paras muutoksenhakukeskus. Tiedon Public 360° Process Enginen ansiosta Nævnenes Hus saa paremman käsityksen tapauksista ja voi automatisoida manuaaliset prosessit. Lisäksi asiakas yhdistää vanhat tietokannat Tiedon eArchive 360° -järjestelmään.

Syyskuussa Cargotec ja Tieto sopivat kumppanuudesta, jossa Cargotecin IT-palveluhallinta sekä merkittävä osa Cargotecin IT-kehittämisen asiantuntijapalveluita siirtyy Tiedolle. Tiedon vastuulle siirtyy Cargotecin IT-toimintojen jatkuva modernisointi sekä sovelluskehitys ja sovellusten elinkaarenhallintapalvelut. Kaikkiaan 50 Cargotecin työntekijän arvioidaan siirtyvän Tiedon palvelukseen 1. marraskuuta 2017 alkaen.

Syyskuussa maa- ja metsätalousministeriö sekä Maaseutuvirasto, Elintarviketurvallisuusvirasto ja Luonnonvarakeskus allekirjoittivat nelivuotisen sopimuksen Tiedon kanssa jatkuvista palveluista ja yhteisen eService-ympäristön kehittämisestä. Palvelut edellyttävät erittäin hyvää saatavuutta ja suorituskykyä sekä korkeaa tietoturvasa. Sopimus perustuu Hansel-puitesopimukseen ja sen arvioitu arvo on 6 milj. euroa.

Henkilöstö

Syyskuun lopussa kokopäiväisen henkilöstön määrä oli 13 851 (13 758). Kokopäiväisen henkilöstön määrä globaaleissa toimituskeskuksissa oli 6 877 (6 520) eli 49,6 % (47,4) henkilöstöstä.

Yhdeksän kuukauden aikana kokopäiväisen henkilöstön määrä laski nettomääräisesti noin 100:lla. IT-palveluissa henkilömäärä laski lähes 300:lla. Luku sisältää noin 500 irtisanomista ja yli 200 rekrytointia (netto). Lisäksi uudet ulkoistussopimukset lisäsivät henkilömäärää yli 30:llä. Tuotekehityspalvelut-alue rekrytoi yli 200 henkilöä pääasiassa suotuisan kustannustason maissa.

Liukuva 12 kuukauden henkilöstövaihtuvuus oli 11,2 % (10,3) syyskuun lopussa.

Palkkainflaatio on nousussa etenkin Ruotsissa. Suotuisan kustannustason maissa palkkojen nousu on selvästi suurempaa kuin keskimäärin. Konsernitason palkkainflaation odotetaan olevan keskimäärin 3–4 % vuosina 2017 ja 2018, mutta Tieto odottaa, että yli puolet palkkainflaatiosta eliminoiduu toiminnan kasvavalla siirtämisellä suotuisan kustannustason maihin sekä ikärakenteen hallinnalla.

Suomessa Tieto solmi sopimuksen kilpailukyky sopimuksen pohjalta. Sopimus astui voimaan 13.1.2017. Sopimuksen pohjalta työaika pidennetään noin kahdella työpäivällä vuodessa Suomessa.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Syyskuussa osakkeenomistajat, jotka halusivat osallistua toimikuntatyöskentelyyn, nimesivät seuraavat jäsenet:

- Martin Oliw, osakas, Cevian Capital AB,
- Antti Mäkinen, toimitusjohtaja, Solidium Oy
- Timo Ritakallio, toimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
- Satu Huber, toimitusjohtaja, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo
- Kurt Jofs, hallituksen puheenjohtaja, Tieto Oyj.

Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat määräytyivät suomalaisen ja ruotsalaiseen arvo-osuusjärjestelmään 31.8.2017 rekisteröityjen omistusten perusteella.

Johto

Syyskuussa Tieto ilmoitti muutoksesta johtoryhmässään ja Finanssipalvelut-toimialaryhmässä. Finanssipalvelut-ryhmän johtaja Per Johanson on päättänyt siirtyä uusiin tehtäviin yhtiön ulkopuolella. Christian Segersven on nimitetty Finanssipalvelut-ryhmän johtajaksi ja Tiedon johtoryhmän jäseneksi 1. lokakuuta 2017 alkaen.

Osakkeet

Tiedon osakkeiden määrä oli 74 109 252 syyskuun lopussa. Syyskuun lopussa Tiedolla oli hallussaan 386 127 omaa osaketta, mikä vastaa 0,5 %:a kaikista osakkeista ja äänistä.

Lisätietoja osakkeista ja osakkeenomistajista löytyy osoitteesta www.tieto.com/investors/shares.

Lähitulevaisuuden riskit ja epävarmuustekijät

Valuuttakurssien muutokset, etenkin Ruotsin ja Norjan kruunu, vaikuttavat konsernin liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Ruotsin ja Norjan osuus Tiedon myynnistä on lähes puolet. Tilinpäätöksessä on lisätietoja valuutariskien hallinnasta ja lisäksi internet-sivulla www.tieto.com/currency-impact on tietoa valuuttaherkkyksistä.

Asiakkaiden liiketoiminnan uudistamiseen liittyy riski alhaisemmista hinnoista olemassa olevissa palveluissa. Samanaikaisesti uudistamisten odotetaan tuovan Tiedolle uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Lisäksi uudet teknologiat kuten pilvipalvelut johtavat siihen, että kysyntä painottuu pidemmälle standardoituihin ja vähemmän työvoimaa vaativiin ratkaisuihin. Nämä muutokset saattavat johtaa tarpeeseen jatkaa toiminnan uudelleenjärjestelyjä ja rekrytoida uutta osaamista. Tämä saattaa johtaa väliaikaisesti päällekkäisiin henkilökustannuksiin ja synnyttää epävarmuutta yrityksen sisällä.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus astuu voimaan toukokuussa 2018. Uudet tietosuoja-asetukseen pohjautuvat vaatimukset lisäävät Tiedon ohjelmistopohjaisten ratkaisujen kehittämiskustannuksia, mutta useiden asiakassopimusten mukaan Tiedolla on oikeus veloittaa lisätyön kustannuksia asiakkailta. Lisäksi uusi asetus avaa uusia mahdollisuuksia esimerkiksi Tiedon tietoturva- ja sovelluspalveluille.

Tiedon kymmenen suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta on 31 %, ja niin ollen yhtiön liikevaihdon kehitys on suhteellisen herkkä muutoksille suurten asiakkaiden kysynnässä. Asiakaskeskittymä on vahvimmin näkyvissä Tuotekehityspalveluissa. Osuus on kuitenkin laskenut useita prosenttiyksikköjä muutaman viimeisimmän vuoden aikana.

Uusien teknologioiden ja ohjelmistojen kehittämiseen ja toteutukseen liittyvät riskit ovat tyypillisiä IT-palveluyrityksille. Tiedossa nämä liittyvät palveluiden toimitusten yhteydessä tapahtuvien omien ohjelmistotuotteiden kehittämiseen ja kolmansien osapuolten tuotteiden integrointiin. Lisäksi alalle tyypillisiä riskejä ovat teknologialisensseihin liittyvät lisämaksut sekä toimitusten laatuun liittyvät mahdolliset ongelmat ja niistä johtuvat projektiylytykset ja sopimussakot.

Yrityksiin kohdistuu globaalisti verotarkastuksista johtuvia uusia riskejä, ja eräät maat saattavat lisätä uutta sääntelyä. Tämän lisäksi muutoksilla veroviranomaisten tulkinnoissa saattaa olla kielteinen vaikutus yrityksiin.

Koko vuoden 2017 näkymät ennallaan

Tieto arvioi, että sen koko vuoden oikaistu¹⁾ liikevoitto (EBIT) paranee edellisvuoden tasosta (152,2 milj. euroa vuonna 2016).

¹⁾ oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät

Kauden jälkeiset tapahtumat

Joulukuussa 2015 Tieto sai päätöksen lisäverosta, joka sille määrättiin siirtohinnoitteluun liittyvän verotarkastuksen pohjalta vuosille 2009–2013 Suomessa. Lokakuussa 2017 Tieto sai verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen, joka kumosi 6,0 milj. euron lisäveron. Päätös on Tiedon näkemyksen mukainen eikä sillä siksi ole oleellista merkitystä tilinpäätökseen. Tieto sai lokakuussa 4,8 milj. euron veronpalautuksen, joka vaikuttaa neljännän neljänneksen rahavirtaan.

Tieto-konserni julkisti 23.10. julkisen ostotarjouksen ruotsalaisen konsultointiyhtiön Avega Group AB:n koko osakekannasta. Tavoitteena on vauhdittaa Tiedon kasvualueita ja vahvistaa yhtiön asemaa Ruotsin konsultointilähtöisillä markkinoilla. Avegalla on jatkossa keskeinen rooli yhtiön pyrkiessä uudistamaan asiakkaiden liiketoimintaa Ruotsissa. Avegalla on monipuolinen mielenkiintoinen asiakaskunta ja yhtiöllä on noin 350 työntekijää. Sen liikevaihto oli 45,2 milj. euroa (428 milj. kruunua) vuonna 2016. Lisätietoja on saavilla internetsivuilla www.tieto.com/Avega.

Tilintarkastus

Katsauksen lukuja ei ole tilintarkastettu.

Taloudellinen kalenteri 2018

6.2.	Osavuositarkastus 4/2017 ja tilinpäätöstiedote vuodelta 2017 (klo 8.00)
28.2. mennessä	Vuosikertomus 2017 Tiedon verkkosivuilla
22.3.	Varsinainen yhtiökokous

Tieto julkaisee kolme osavuositarkastusta:

26.4.	Osavuositarkastus 1/2018 (klo 8.00)
20.7.	Osavuositarkastus 2/2018 (klo 8.00)
24.10.	Osavuositarkastus 3/2018 (klo 8.00)

Tilinpäätösperiaatteet 2017

Tämä osavuositarkastus on laadittu EU:n hyväksymän kansainvälisen tilinpäätösstandardin, IAS 34, Osavuositarkastukset, mukaisesti. Tilinpäätösperiaatteet ovat samat kuin 31.12.2016 päättyneen tilivuonna. Tammikuun 2017 alussa voimaan tulleilla standardeilla, muutoksilla ja tulkinnoilla ei ole oleellista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Konsernin arvio uusien standardien IFRS 9 'Rahoitusinstrumentit' ja IFRS 15 'Myyntituotot asiakassopimuksista' vaikutuksista on kuvattu alla, ja arvio standardin IFRS 16 'Vuokrasopimukset' vaikutuksista on kuvattu vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

Tammikuun 2018 alussa käyttöön otettavat uudet ja muutetut standardit

IFRS 15 'Myyntituotot asiakassopimuksista'

IFRS 15 perustuu siihen, että myyntituotot kirjataan kun tavaraa tai palvelua koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle. IFRS 15 -standardia tulee soveltaa tilikausilla, jotka alkavat 1.1.2018 tai sen jälkeen. Konserni ottaa IFRS 15 -standardin käyttöön konsernitilinpäätöksessään 31.12.2018 päättyvänä vuonna käyttäen takautuvaa menetelmää.

Liiketoimintamalli koostuu jatkuvista palveluista, ohjelmistoratkaisuista, projekteista ja konsultoinnista. Tavarat ovat pääasiassa ohjelmistolisenssien myyntiä. Myyntituotto kattaa IT-palveluiden ja -tavaroiden myynnin käyvän arvon ilman arvonlisäveroa, alennuksia tai valuuttakurssieroja.

Johto on arvioinut uuden standardin käyttöönoton vaikutuksia, eikä oletta sillä olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Vaikutukset vuoden 2017 liikevaihtoon, kuluihin ja liikevoittoon ovat arviolta alle 2 miljoonaa euroa.

Arvioinnissa keskityttiin seuraaviin alueisiin, joihin IFRS 15:n odotetaan vaikuttavan:

Jatkuvat palvelut

- Jatkuvien käyttöpalvelusopimusten alkuvaiheen käynnistystulot ja -menot. Nykyään tuotot kirjataan käynnistystulot aikana ja kustannukset sitä mukaa kun niitä syntyy. IFRS 15:n mukaan käynnistystulot eivät johda luvattun tavaran tai palvelun siirtymiseen asiakkaalle eivätkä siten muodosta suoriteveloitetta. Käynnistystulot menojen ei kirjata kuluiksi vaan IFRS 15:n mukaisesti omaisuuseräksi sillä edellytyksellä, että määritetyt kriteerit täyttyvät. Arvioinnin perusteella käynnistystulot menojen osuus nykyisissä käynnistysopimuksissa ei ole merkittävä, minkä vuoksi vaikutusten konsernin tilinpäätökseen ei odoteta olevan olennaisia.

Ohjelmistoratkaisut

- Ohjelmistolisenssit ja muut tuotteet. Tällä hetkellä tuotteen myynti tuloutetaan, kun sen omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eikä myyjällä ole enää oikeutta luovuttaa tuotetta edelleen tai tosiasiallista määräysvaltaa tuotteeseen nähden. Tuoteliiketoiminnassa asiakassopimukset sisältävät tyypillisesti ohjelmistolisenssejä, ohjelmistojen käyttöönottoa ja ylläpitoa. Riippuen räätälöinnin ja integroinnin asteesta ohjelmistolisenssit kirjataan nykyään erikseen riskien ja hyötyjen siirtyessä asiakkaalle tai yhdessä käyttöönottopalvelun kanssa kun räätälöinti on merkittävää eikä lisenssi toimi ilman palvelua. IFRS 15:n käyttöönotto saattaa johtaa muutoksiin erillisten suoriteveloitteiden tunnistamisessa, mikä saattaa joissain tapauksissa vaikuttaa lisenssitulojen kirjaamisajankohtaan, mutta vaikutusten ei odoteta olevan olennaisia.
- Software as a service (SaaS). Konserni on viime aikoina solminut lukuisia SaaS-sopimuksia asiakkaiden kanssa. Sopimukset sisältävät käyttöönottoprojekteja ja jatkuvia palveluita. Arvioinnin perusteella näiden sopimusten käyttöönottoprojektit sisältävät käynnistystulot ja käyttöönottopalveluita, jotka kattavat asiakkaan toiminnan siirtämisen standardoituun, moduulipohjaisiin ohjelmistoihin, jossa räätälöinnin astetta ei pidetä merkittävänä. Käyttöönottopalveluita pidetään jatkuvista SaaS-palveluista erillisinä veloitteina. Käynnistystulot kirjataan samalla tavalla kuin käyttöpalveluihin liittyvä käynnistystulot. Myöskään nykyisten SaaS-sopimusten osalta vaikutusten konsernin tilinpäätökseen ei odoteta olevan olennaisia.

Projektit

- Takuuveloitteet. Konserni myöntää takuita ohjelmistojen tai sovellusten toimitusprojekteille mutta ei myönnä palveluilla laajennettuja takuita asiakassopimuksiinsa. Arvioinnin perusteella takuut ovat luonteeltaan varmuuksia siitä, että toimitus on sovittujen vaatimusten mukainen. Tällä hetkellä aikaan ja materiaalin perustuviin sopimuksiin liittyvät takuut tuloutetaan takuuajana. IFRS 15:n mukaan takuut käsitellään IAS 37:n (Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat) mukaisesti. Vaikutukset konsernin tilinpäätökseen eivät ole olennaisia.

Yhteistä kaikille liiketoimintamalleille

- Muuttuva vastike. IFRS 15:n mukaan muuttuva vastike täytyy arvioida sopimusta solmittaessa. IFRS 15 edellyttää, että arvioitua muuttuvaa vastiketta rajoitetaan, jotta tuottoja ei kirjattaisi liikaa. Tavallisimmat muuttuvat elementit transaktiohinnassa ovat eri tyyppiset alennukset. Arvioinnin pohjalta tuoton kirjaamisajankohtaan ei odoteta suuria muutoksia.

Yleisarvio on, että myyntituottojen kirjaamisajankohdan ei odoteta muuttuvan merkittävästi. Tällä hetkellä palvelusopimusten tuotto perustuu palveluvolyymeihin tai aikaan ja materiaaleihin, ja se kirjataan sille ajanjaksolle, jonka aikana palvelu toimitetaan tai projekti saadaan päätökseen. Konserni tulee kirjaamaan asiakassopimusten jatkuvat palvelut sarjana erotettavissa olevia tavaroita tai palveluita, yhtenä suoriteveloitteena, kun IFRS 15:n mukaiset vaatimukset täyttyvät.

IFRS 15:n mukaan tuotot kirjataan ajan kuluessa, kun määritellyt kriteerit täyttyvät. Konserni on arvioinut, että palvelut yleensä toimitetaan ajan kuluessa, koska asiakas joko saa ja kuluttaa samanaikaisesti konsernin suoritteesta

saamansa hyödyn tai konsernin suorite ei luo omaisuuserää, jolla olisi konsernille vaihtoehtoista käyttöä, missä tapauksessa konsernilla on toimeenpantavissa oleva oikeus saada maksu toteutetusta työstä.

Takautuvaa menetelmää käyttäessään konserni soveltaa IFRS 15:n vaatimuksia kuhunkin esitettyyn vertailukauteen ja oikaisee konsernitilinpäätöksensä. Konserni suunnittelee käyttävänsä IFRS 15:n sallimia käytännön apukeinoja, kun standardia sovelletaan takautuvasti.

IFRS 9 'Rahoitusinstrumentit'

IFRS 9 -standardi käsittelee seuraavia osa-alueita rahoitusinstrumenttien kirjaamisessa:

- Kirjaaminen ja pois kirjaaminen
- Luokittelu ja mittaaminen ml. arvonalentuminen
- Suojauslaskenta

Konserni ottaa standardin käyttöön, kun se on pakollista 1.1.2018.

Konserni ei odota IFRS 9 -standardin käyttöönoton vaikuttavan merkittävästi sen taseeseen, tuloslaskelmaan tai laajaan tuloslaskelmaan.

Luokittelun ja mittaamisen osalta konserni on testannut IFRS 9:n kattamat omaisuusluokat sekä liiketoimintamalliin että rahavirtaluonteeseen perustuen ja tullut siihen lopputulokseen, ettei se odota muuttavansa varojensa kirjausmenettelyä lukuun ottamatta myyntisaamisia, jotka myydään ilman takautumisoikeutta ja jotka liiketoimintamallin mukaan pidetään myymistarkoituksessa ja kirjataan näin ollen käypään arvoon tulosvaikutteisesti (FVTPL) jaksotetun hankintamenon sijaan ja esitetään erikseen taseessa.

Muutoksilla ei ole vaikutusta rahoitusvelkojen kirjaamiseen konsernissa.

Uuden arvonalentumismenetelmän (odotettavissa olevat luottotappiot toteutuneiden sijaan) suhteen konserni on alustavasti arvioinut, että mikäli IFRS 9:n mukainen menetelmä olisi otettu käyttöön jo vuonna 2016, viime vuoden lopun kokonaistulos olisi ollut seuraavan kaltainen:

Milj. euroa	Vuoden 2016 tilinpäätöksessä	Mikäli IFRS 9:ää olisi sovellettu ¹⁾
Myyntisaamisten odotettavissa olevat luottotappiot	1,5	~0,9
Sopimusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot	-	~0,2

¹⁾ perustuu vain menneisiin tappioihin, koska tulevia tappioita ei voi arvioida luotettavasti

Konsernissa ei ole avoimia rahavirran suojaussuhteita, joiden käyvän arvon muutos kirjattaisiin omaan pääomaan. Tämän vuoksi konserni ei odota muutoksilla olevan oleellista merkitystä sen suojausten kirjaamisen kannalta.

Konserni aikoo käyttää poikkeusmahdollisuutta, jonka ansiosta sen ei tarvitse laskea uudestaan vertailutietoja edellisiltä tilikausilta luokittelussa ja mittaamisessa (ml. arvonalentuminen) tapahtuneiden muutosten osalta. IFRS 9 -standardin käyttöönotosta johtuvat erotukset rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvoissa sisällytetään edellisten tilikausien voittovaroihin per 1.1.2018.

Raportoidut vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tieto käyttää "oikaistua liikevoittoa (EBIT)" vaihtoehtoisena tunnuslukuna, koska se kuvaa liiketoiminnan tulosta paremmin ja helpottaa vertailua tuloskausien välillä. Tätä vaihtoehtoista tunnuslukua käytetään IFRS:n mukaisten tunnuslukujen lisäksi, mutta se ei korvaa IFRS-tunnuslukuja. Oikaistut erät sisältävät uudelleenjärjestelykulut, myyntitappiot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut erät.

Oikaistu liikevoitto (EBIT)

Milj. euroa	2017 7-9	2016 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2017 1-9	2016 1-9	2016 1-12
Liikevoitto (EBIT)	41,1	35,1	28,2	21,9	91,2	95,7	140,8
+ uudelleenjärjestelykulut	0,2	1,6	5,3	13,5	18,9	7,0	14,8
+ myyntitappiot	-	-	-	-	-	0,2	0,2
+/- yritysjärjestelyihin liittyvät erät	0,0	-1,3	0,0	0,0	0,0	-1,3	-1,9
+/- muut	-0,1	-	2,1 ¹⁾	-	2,1 ¹⁾	1,1 ²⁾	-1,7 ³⁾ ****)
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	41,2	35,4	35,6	35,4	112,2	102,7	152,2

¹⁾ Ruotsissa yksi etuusperustainen eläkejärjestely päätettiin ja uusi maksuperusteinen eläkejärjestely perustettiin. Tämän johdosta on kirjattu 1,1 milj. euron nettokustannukset. Sisältää myös 1,0 milj. euron poiston liittyen vanhentuneeseen omaisuuteen, jonka uudet teknologiat ovat korvanneet.

²⁾ Arvonlisäveron oikaisu edellisvuosilta Venäjällä -1,1 milj. euroa.

³⁾ Suomessa noin 250 nykyisellä työntekijällä on etuusperustainen eläkejärjestely. Pohjautuen neuvotteluihin vakuutusyhtiön kanssa Tieto päätti etuusperustaisen eläkejärjestelynsä tulevien eläkekattumien osalta. Tämän johdosta henkilöstökuluihin on joulukuussa 2016 kirjattu 4,6 milj. euron voitto (veloitteen täyttämiseksi). Lisätietoja vuoden 2016 vuosikertomuksessa. Muihin eriin sisältyy myös 1,5 milj. euron kertaluonteinen poisto liittyen vanhentuneeseen omaisuuteen, jonka uudet teknologiat ovat korvanneet.

Tunnusluvut

	2017 7-9	2016 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2017 1-9	2016 1-9	2016 1-12
Osakekohtainen tulos, euroa							
Laimentamaton	0,46	0,37	0,28	0,21	0,96	0,99	1,46
Laimennusvaikutuksella oikaistu	0,46	0,37	0,28	0,21	0,96	0,99	1,46
Oma pääoma/osake, euroa	6,06	6,05	5,60	5,44	6,06	6,05	6,62
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	23,6	24,4	23,6	25,3	23,6	24,4	22,1
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	21,0	22,6	21,0	25,8	21,0	22,6	21,6
Omavaraisuusaste, %	44,5	44,4	40,6	39,2	44,5	44,4	47,3
Korollinen nettovelka, milj, euroa	161,4	136,4	164,6	38,0	161,4	136,4	109,7
Nettovelkaantumisaste, %	36,1	30,6	39,8	9,5	36,1	30,6	22,5
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj, euroa	9,1	16,0	21,0	9,3	39,4	37,2	61,6
Yrityshankinnat, milj, euroa	-	37,3	-	-	-	37,3	37,6

Osakkeiden lukumäärä

	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2017 1-9	2016 1-9	2016 1-12
Ulkona olevat osakkeet kauden lopussa						
Laimentamaton	73 723 125	73 723 125	73 723 125	73 723 125	73 697 570	73 697 570
Laimennettu	73 723 125	73 723 125	73 723 125	73 723 125	73 697 570	73 697 570
Ulkona olevat osakkeet keskimäärin						
Laimentamaton	73 723 125	73 723 125	73 720 853	73 722 376	73 647 963	73 660 433
Laimennettu	73 723 125	73 723 125	73 720 853	73 722 376	73 672 275	73 678 634
Yrityksen hallussa olevat omat osakkeet						
Kauden lopussa	386 127	386 127	386 127	386 127	411 682	411 682
Keskimäärin	386 127	386 127	388 399	386 876	424 935	421 604

Tuloslaskelma, milj. euroa

	2017 7-9	2016 7-9	2017 1-9	2016 1-9	Muutos %	2016 1-12
Liikevaihto	354,9	340,5	1 133,6	1 089,0	4	1 492,6
Liiketoiminnan muut tuotot	3,2	5,2	10,6	12,2	-13	19,8
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-189,8	-183,1	-653,5	-610,9	7	-827,1
Poistot ja arvonalentumiset	-13,6	-13,6	-40,9	-40,0	2	-53,9
Liiketoiminnan muut kulut	-114,4	-114,7	-360,8	-356,7	1	-493,8
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta	0,8	0,8	2,2	2,1	5	3,2
Liikevoitto (EBIT)	41,1	35,1	91,2	95,7	-5	140,8
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	0,5	0,5	1,3	1,7	-24	2,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1,2	-1,3	-3,6	-3,9	-8	-5,0
Nettokurssivoitot/-tappiot	0,5	-0,2	0,5	-1,0	-150	-1,1
Tulos ennen veroja	40,9	34,1	89,4	92,5	-3	136,8
Tuloverot	-6,6	-6,8	-18,4	-19,5	-6	-29,6
Tilikauden voitto	34,3	27,3	71,0	73,0	-3	107,2
Tilikauden voitto jakautuu						
Emoyhtiön omistajille	34,3	27,3	71,0	73,0	-3	107,2
Määräysvallattomille omistajille	-	0,0	-	0,0	-	0,0
	34,3	27,3	71,0	73,0	-3	107,2
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, euroa						
Laimentamaton	0,46	0,37	0,96	0,99	-3	1,46
Laimennusvaikutuksella oikaistu	0,46	0,37	0,96	0,99	-3	1,46
Laaja tulos, milj. euroa						
Tilikauden voitto	34,3	27,3	71,0	73,0	-3	107,2
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	-0,7	0,2	-10,7	-4,2	-	-2,1
Rahavirran suojaukset (verojen jälkeen)	-	0,0	-	-0,2	-	-0,2
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuva vakuutusmatemaattinen voitto/tappio (verojen jälkeen)	-0,2	0,1	-1,7	-7,5	-	-2,1
Laaja tulos	33,4	27,6	58,6	61,1	-4	102,8
Tulos jakautuu						
Emoyhtiön omistajille	33,4	27,6	58,6	61,1	-4	102,8
Määräysvallattomille omistajille	-	0,0	-	0,0	-	0,0
	33,4	27,6	58,6	61,1	-4	102,8

Tase, milj. euroa

	2017 30.9.	2016 30.9.	Muutos %	2016 31.12.
Liikearvo	405,8	414,0	-2	409,7
Muut aineettomat hyödykkeet	48,5	50,0	-3	52,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	92,9	79,7	17	94,0
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta	15,3	15,4	-1	16,5
Laskennalliset verosaamiset	29,5	33,4	-12	29,9
Rahoitusleasingsaamiset	0,8	3,0	-73	2,2
Muut korolliset saamiset	0,4	0,0	-	0,0
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	0,6	0,7	-14	0,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä	593,8	596,2	0	605,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	388,9	369,4	5	390,3
Eläkesaamiset	5,3	0,9	-	7,4
Rahoitusleasingsaamiset	2,5	3,6	-31	3,5
Muut korolliset saamiset	0,0	0,3	-100	0,3
Versaamiset	15,6	15,4	1	11,0
Rahavarat	41,9	71,7	-42	56,7
Lyhytaikaiset varat yhteensä	454,2	461,3	-2	469,2
Varat yhteensä	1 048,0	1 057,5	-1	1 074,5
Osakepääoma, ylikurssirahasto ja muut rahastot	119,7	119,9	0	120,0
Kertyneet voittovarot	327,4	326,3	0	368,1
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	447,1	446,2	0	488,1
Määräysvallattomien osuus	-	-	-	-
Oma pääoma yhteensä	447,1	446,2	0	488,1
Lainat	102,1	104,1	-2	103,8
Laskennalliset verovelat	34,0	30,8	10	34,9
Varaukset	2,6	6,4	-59	5,4
Eläkevelvoitteet	13,2	18,8	-30	13,9
Muut pitkäaikaiset velat	0,7	0,4	75	0,2
Pitkäaikaiset velat yhteensä	152,6	160,5	-5	158,2
Ostovelat ja muut velat	320,8	319,2	1	344,6
Verovelat	10,0	11,7	-15	3,5
Varaukset	12,4	9,1	36	11,5
Lainat	105,1	110,8	-5	68,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä	448,3	450,8	-1	428,2
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 048,0	1 057,5	-1	1 074,5

Nettokäyttöpääoma taseessa, milj. euroa

	2017 30.9.	2016 30.9.	Muutos %	2017 30.6.	2017 31.3.	2016 31.12.
Myyntisaamiset	265,7	246,9	8	265,3	263,7	282,4
Muut käyttöpääomasaamiset	123,1	122,2	1	131,5	130,9	107,9
Käyttöpääomasaamiset taseen varoissa	388,8	369,1	5	396,8	394,6	390,3
Ostovelat	84,0	73,5	14	98,2	95,9	96,3
Henkilöstöön liittyvät velat	132,9	125,5	6	151,3	159,0	137,6
Varaukset	15,0	15,5	-3	21,1	24,1	16,9
Muut käyttöpääomavelat	97,1	109,1	-11	105,0	125,3	100,3
Käyttöpääomavelat taseen veloissa	329,0	323,6	2	375,6	404,3	351,1
Nettokäyttöpääoma taseessa	59,8	45,5	31	21,2	-9,7	39,2

Rahavirtalaskelma, milj. euroa

	2017 7-9	2016 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2017 1-9	2016 1-9	2016 1-12
Liiketoiminnan rahavirta							
Tilikauden voitto	34,3	27,3	21,0	15,7	71,0	73,0	107,2
Oikaisut							
Poistot ja arvonalentumiset	13,6	13,6	13,6	13,7	40,9	40,0	53,9
Osakeperusteiset maksut	0,5	0,6	0,6	0,4	1,5	1,1	1,3
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot	-0,2	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,1	0,1
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta	-0,8	-0,8	-0,7	-0,7	-2,2	-2,1	-3,2
Muut oikaisut	0,5	-1,2	0,0	-0,5	0,0	-3,2	-7,7
Rahoituskulut, netto	0,2	1,0	0,6	1,0	1,8	3,2	4,0
Tuloverot	6,6	6,8	6,6	5,2	18,4	19,5	29,6
Nettokäyttöpääoman muutos	-40,1	-26,5	-36,0	47,2	-28,9	-56,0	-51,6
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	14,6	20,8	5,6	82,0	102,2	75,6	133,6
Maksetut liiketoiminnan rahoituserät, netto	0,4	-0,9	-5,6	0,6	-4,6	-3,7	-2,6
Saadut osingot pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyistä sijoituksista	-	-	-	3,5	3,5	3,8	3,8
Maksetut välittömät verot	-4,2	-6,1	-6,1	-6,4	-16,7	-28,7	-37,6
Liiketoiminnan rahavirta	10,8	13,8	-6,1	79,7	84,4	47,0	97,2
Investointien rahavirta							
Konserniyritysten ja liiketoimintojen hankinnasta johtuva nettorahavirta	-	-30,4	-	-0,4	-0,4	-32,2	-32,3
Muut käyttöomaisuusinvestoinnit	-9,2	-16,1	-16,9	-9,3	-35,4	-37,4	-61,7
Konserniyritysten ja liiketoimintojen myynnistä johtuva nettorahavirta	-	-	-	-	-	0,0	0,0
Käyttöomaisuusmyynnit	0,0	0,1	0,2	0,0	0,2	0,1	0,1
Myytäviksi olevien rahoitusvarojen myynnit	0,0	-	-	-	0,0	-	-
Lainasaamisten muutos	0,8	0,6	1,3	0,1	2,2	1,7	2,5
Investointien rahavirta	-8,4	-45,8	-15,4	-9,6	-33,4	-67,8	-91,4
Rahoituksen rahavirta							
Maksetut osingot	-	-	-101,0	-	-101,0	-99,3	-99,3
Käytetyt optiot	-	-	-	-	-	0,8	0,8
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,8	-0,9	-1,3
Korollisten velkojen muutos	-11,0	11,2	95,3	-51,4	32,9	37,7	-4,4
Rahoituksen rahavirta	-11,2	10,9	-6,0	-51,7	-68,9	-61,7	-104,2
Rahavarojen muutos	-8,8	-21,1	-27,5	18,4	-17,9	-82,5	-98,4
Rahavarat kauden alussa	51,3	93,2	76,9	56,7	56,7	156,2	156,2
Kurssierojen vaikutukset rahavaroihin	-0,6	-0,4	1,9	1,8	3,1	-2,0	-1,1
Rahavarojen muutos	-8,8	-21,1	-27,5	18,4	-17,9	-82,5	-98,4
Rahavarat kauden lopussa	41,9	71,7	51,3	76,9	41,9	71,7	56,7

Laskelma oman pääoman muutoksista, milj. euroa

	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma								Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yht.	
	Osa-ke-pää-oma	Yli-kurssi-rahasto ja muut rahastot	Osake-anti optio-oikeuksilla	Omat osak-keet	Muun-to-erot	Raha-virran suo-jauk-set	Sijoi-tetun va-paan oman pää-oman rahas-to	Kerty-neet voitto-varat			Yht.
31.12.2015	76,6	44,6	0,0	-11,6	-49,2	0,2	12,1	410,1	482,8	0,1	482,9
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden voitto								73,0	73,0	0,0	73,0
Muut laajan tuloksen erät											
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuva vakuutusmatemaattinen tappio (verojen jälkeen)								-7,5	-7,5		-7,5
Muuntoerot		-1,3			-4,4			1,5	-4,2		-4,2
Rahavirran suojaukset (verojen jälkeen)						-0,2			-0,2		-0,2
Laaja tulos		-1,3			-4,4	-0,2		67,0	61,1	0,0	61,1
Liiketoimet omistajien kanssa											
Omaan pääomaan kirjatut osakeperusteiset maksut								0,9	0,9		0,9
Osingonjako								-99,4	-99,4		-99,4
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla			0,0				0,7		0,7		0,7
Määräysvallattomien omistajien osuus								0,1	0,1	-0,1	-
Liiketoimet omistajien kanssa yht.	0,0	0,0	0,0				0,7	-98,4	-97,7	-0,1	-97,8
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten vaikutus											
								0,0	0,0		0,0
30.9.2016	76,6	43,3	0,0	-11,6	-53,6	-	12,8	378,7	446,2	-	446,2

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma										Mää- räys- vallat- to- mien omista- jien osuus	Oma pää- oma yht.	
	Osa- ke- pää- oma	Yli- kurssi- rahas- to ja muut rahas- tot	Osake- anti optio- oikeuk- silla	Omat osak- keet	Muun- to- erot	Raha- virran suo- jauk- set	Sijoi- tetun va- paan oman pää- oman rahas- to	Kerty- neet voitto- varat	Yht.			
31.12.2016	76,6	43,4	0,0	-11,6	-52,3	-	12,8	419,2	488,1	-	488,1	
Tilikauden laaja tulos												
Tilikauden voitto								71,0	71,0	-	71,0	
Muut laajan tuloksen erät												
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuva vakuutusmatemaattinen tappio (verojen jälkeen)								-1,7	-1,7		-1,7	
Muuntoerot		-0,3			-15,4			5,0	-10,7		-10,7	
Rahavirran suojaukset (verojen jälkeen)										-	-	
Laaja tulos		-0,3			-15,4	-		74,3	58,6	-	58,6	
Liiketoimet omistajien kanssa												
Omaan pääomaan kirjatut osakeperusteiset maksut								1,4	1,4		1,4	
Osingonjako								-101,0	-101,0		-101,0	
Määräysvallattomien omistajien osuus										-	-	
Liiketoimet omistajien kanssa yht.	0,0	0,0	0,0					0,0	-99,6	-99,6	-	-99,6
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistettyjen sijoitusten vaikutus												
								0,0	0,0		0,0	
30.9.2017	76,6	43,1	0,0	-11,6	-67,7	-	12,8	393,9	447,1	-	447,1	

Segmentti-informaatio

Asiakasmyynti palvelualueittain, milj. euroa

	2017	2016	Muutos	2017	2016	Muutos	2016
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	180	179	1	572	565	1	762
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	32	30	7	109	101	7	139
Toimialaratkaisut	114	106	8	361	336	7	475
Tuotekehityspalvelut	29	26	10	92	86	7	117
Konserni yhteensä	355	341	4	1 134	1 089	4	1 493

Segmenttien välistä sisäistä myyntiä ei esiinny, koska johdon raportoinnissa myyntituotot ja -kulut kirjataan suoraan kyseisille asiakasprojekteille.

Asiakasmyynti maittain, milj. euroa

	2017	2016	Muutos	2017	2016	Muutos	Osuus	2016	Osuus
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	%	1-12	%
Suomi	154	154	0	499	492	1	44	674	45
Ruotsi	138	129	7	437	416	5	39	566	38
Norja	37	36	2	121	113	7	11	159	11
Muut	26	21	21	77	68	13	7	94	6
Konserni yhteensä	355	341	4	1 134	1 089	4	100	1 493	100

Suomessa IT-palveluiden myynti pysyi edellisen vuoden tasolla vuoden 2017 kolmannella neljänneksellä ja kasvoi 1,3 % kuluneen yhdeksän kuukauden aikana.

Ruotsissa myynti kasvoi kolmannella neljänneksellä 7,5 % ja kuluneen yhdeksän kuukauden aikana 7,5 % paikallisissa valuutoissa. IT-palvelut kasvoivat kolmannella neljänneksellä 8,0 % ja kuluneen yhdeksän kuukauden aikana 7,7 % paikallisissa valuutoissa.

Norjassa kasvu paikallisissa valuutoissa oli 2,3 % kolmannella neljänneksellä ja 5,7 % kuluneen yhdeksän kuukauden aikana.

Asiakasmyynti toimialaryhmittäin, milj. euroa

	2017	2016	Muutos	2017	2016	Muutos	2016
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Finanssipalvelut	92	88	5	285	269	6	370
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	112	106	6	367	344	7	479
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	122	121	0	391	391	0	527
Tuotekehityspalvelut	29	26	9	92	86	7	117
Konserni yhteensä	355	341	4	1 134	1 089	4	1 493

Asiakasmyynti tietoliikenne-toimialalle oli 177 (170) milj. euroa tammi-syyskuussa.

Miltään yksittäiseltä ulkopuoliselta asiakkaalta tammi-syyskuussa 2017 tai 2016 kertynyt liikevaihto ei ylittänyt 10 % koko konsernin liikevaihdosta.

Liikevoitto (EBIT) palvelualueittain, milj. euroa

	2017	2016	Muutos	2017	2016	Muutos	2016
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	25,0	24,2	3,6	60,0	62,8	-4,4	89,0
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,7	-0,2	489,8	5,6	2,1	164,5	4,1
Toimialaratkaisut	16,6	13,0	27,7	32,1	35,5	-9,6	55,2
Tuotekehityspalvelut	2,2	1,7	31,2	8,8	7,6	16,0	10,9
Tukitoiminnot ja globaali johto	-3,4	-3,5	3,7	-15,3	-12,3	-24,2	-18,5
Liikevoitto (EBIT)	41,1	35,1	17,2	91,2	95,7	-4,7	140,8

Liikevoitto (EBIT) palvelualueittain, %

	2017	2016	Muutos	2017	2016	Muutos	2016
	7-9	7-9	%-yks	1-9	1-9	%-yks	1-12
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	13,9	13,5	0,4	10,5	11,1	-0,6	11,7
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	2,3	-0,6	3,0	5,1	2,1	3,1	3,0
Toimialaratkaisut	14,5	12,3	2,2	8,9	10,6	-1,7	11,6
Tuotekehityspalvelut	7,6	6,4	1,3	9,5	8,8	0,7	9,3
Liikevoitto (EBIT)	11,6	10,3	1,3	8,0	8,8	-0,7	9,4

Oikaistu liikevoitto (EBIT) palvelualueittain, milj. euroa

	2017	2016	Muutos	2017	2016	Muutos	2016
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	24,9	24,0	3,7	69,5	64,6	7,6	92,4
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,9	-1,5	161,9	5,2	1,1	392,1	1,7
Toimialaratkaisut	16,5	13,2	25,0	37,4	37,7	-0,9	59,2
Tuotekehityspalvelut	2,2	1,7	27,2	9,1	7,5	20,8	11,1
Tukitoiminnot ja globaali johto	-3,2	-2,0	-62,3	-9,0	-8,2	-9,7	-12,2
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	41,2	35,4	16,3	112,2	102,7	9,2	152,2

Oikaistu liikevoitto (EBIT) palvelualueittain, %

	2017	2016	Muutos	2017	2016	Muutos	2016
	7-9	7-9	%-yks	1-9	1-9	%-yks	1-12
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	13,8	13,4	0,4	12,2	11,4	0,7	12,1
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	2,8	-4,9	7,7	4,8	1,0	3,7	1,2
Toimialaratkaisut	14,4	12,5	1,9	10,3	11,2	-0,9	12,5
Tuotekehityspalvelut	7,5	6,5	1,0	9,9	8,7	1,1	9,4
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	11,6	10,4	1,2	9,9	9,4	0,5	10,2

Henkilöstö palvelualueittain

	Kauden lopussa			Keskimäärin			
	2017	Muutos	Osuus	2016	2016	2017	2016
	1-9	%	%	1-9	1-12	1-9	1-9
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	6 066	-4	44	6 301	6 338	6 157	6 098
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	1 384	0	10	1 389	1 376	1 394	1 360
Toimialaratkaisut	4 043	2	29	3 957	4 024	4 019	3 747
Tuotekehityspalvelut	1 485	23	11	1 209	1 243	1 381	1 219
Palvelualueet yhteensä	12 978	1	94	12 856	12 981	12 951	12 424
Toimialaryhmät	258	-2	2	263	260	256	275
Tukitoiminnot ja globaali johto	615	-4	4	640	635	620	641
Konserni yhteensä	13 851	1	100	13 758	13 876	13 827	13 339

Henkilöstö maittain

	Kauden lopussa			Keskimäärin			
	2017	Muutos	Osuus	2016	2016	2017	2016
	1-9	%	%	1-9	1-12	1-9	1-9
Suomi	3 312	-8	24	3 581	3 552	3 409	3 590
Ruotsi	2 701	0	20	2 710	2 698	2 705	2 541
Intia	2 530	5	18	2 405	2 503	2 500	2 346
Tšekin tasavalta	2 232	0	16	2 231	2 247	2 241	2 112
Latvia	623	-6	4	661	649	632	667
Norja	611	2	4	601	636	613	600
Puola	520	34	4	388	413	467	392
Kiina	424	44	3	295	305	368	272
Viro	295	5	2	282	280	293	249
Itävalta	139	6	1	132	138	136	127
Liettua	97	-8	1	106	99	96	114
Muut	368	1	3	366	357	367	329
Konserni yhteensä	13 851	1	100	13 758	13 876	13 827	13 339
Onshore-maat	6 975	-4	50	7 239	7 233	7 074	7 068
Offshore-maat	6 877	5	50	6 520	6 643	6 753	6 271
Konserni yhteensä	13 851	1	100	13 758	13 876	13 827	13 339

Pitkäaikaiset varat maittain, milj. euroa

	2017	2016	Muutos	2016
	30.9.	30.9.	%	31.12.
Suomi	86,5	77,7	11	85,9
Ruotsi	35,9	33,4	7	39,3
Norja	13,2	14,1	-6	15,4
Muut	5,8	4,5	29	5,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä	141,4	129,7	9	146,4

Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka sisältävät useita maita, ja siksi yllä olevat maittain esitetyt pitkäaikaiset varat eivät sisällä liikearvoa.

Poistot palvelualueittain, milj. euroa

	2017	2016	Muutos	2017	2016	Muutos	2016
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	8,0	9,0	-10	24,5	26,6	-8	35,2
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,0	0,0	-	0,1	0,0	-	0,1
Toimialaratkaisut	0,2	0,2	7	0,7	0,6	27	0,8
Tuotekehityspalvelut	0,0	0,0	-	0,1	0,0	-	0,0
Tukitoiminnot ja globaali johto	1,4	0,8	72	4,1	2,5	62	3,7
Konserni yhteensä	9,7	10,0	-3	29,4	29,8	-1	39,8

Yritys- ja liiketoimintahankinnoista tulevien allokoitujen aineettomien hyödykkeiden poistot palvelualueittain, milj. euroa

	2017	2016	Muutos	2017	2016	Muutos	2016
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	-	-	-	-	-	-	-
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,1	0,1	0	0,3	0,3	-1	0,4
Toimialaratkaisut	0,9	0,7	29	2,8	1,9	48	2,8
Tuotekehityspalvelut	-	-	-	-	-	-	-
Tukitoiminnot ja globaali johto	-	-	-	-	-	-	-
Konserni yhteensä	1,0	0,8	25	3,1	2,2	41	3,3

Muiden aineettomien hyödykkeiden poistot palvelualueittain, milj. euroa

	2017	2016	Muutos	2017	2016	Muutos	2016
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	2,3	2,3	0	6,6	6,7	-1	8,9
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,0	0,0	-	0,0	0,1	-	0,1
Toimialaratkaisut	0,2	0,1	197	0,5	0,1	306	0,2
Tuotekehityspalvelut	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Tukitoiminnot ja globaali johto	0,4	0,4	15	1,3	1,2	6	1,6
Konserni yhteensä	2,9	2,7	6	8,3	8,0	4	10,8

Vakuudet ja vastuusitoumukset, milj. euroa

	2017 30.9.	2016 31.12.
Omasta velasta		
Takaukset		
Toimitustakaukset	1,0	4,0
Vuokratakaukset	8,6	8,9
Muut	1,4	1,5
Muut omat vastuut		
Yhden vuoden kuluessa maksettavat vuokravastuut	39,5	39,7
1–5 vuoden kuluttua maksettavat vuokravastuut	89,8	95,3
5 vuoden jälkeen maksettavat vuokravastuut	20,9	31,4
Yhden vuoden kuluessa maksettavat leasingvastuut	8,9	8,3
1–5 vuoden kuluttua maksettavat leasingvastuut	7,8	8,1
5 vuoden jälkeen maksettavat leasingvastuut	0,4	0,6
Ostositoumukset	10,5	6,2
Muut	1,8	-
Yhteisyritysten puolesta	-	-
Muiden puolesta		
Takaukset	0,0	0,1

Johdannaiset, milj. euroa

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Sisältää bruttomääräiset nimellisarvot kaikista sopimuksista, jotka eivät ole vielä erääntyneet tai joita ei ole suljettu. Avoinna oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskiä, sillä joidenkin sopimusten riski voi olla tasapainotettu toisilla sopimuksilla.

	2017 30.9.	2016 31.12.
Valuuttatermiinisopimukset	199,8	198,7
Sähköfutuurisopimukset	0,3	0,5

Johdannaisten käyvät arvot

Johdannaissopimusten nettomääräiset käyvät arvot	2017 30.9.	2016 31.12.
Valuuttatermiinisopimukset	-1,1	1,2
Sähköfutuurisopimukset	0,0	0,1

Johdannaissopimuksia on käytetty vain taloudelliseen suojaukseen.

Johdannaissopimusten käyvät positiiviset arvot, brutto	2017 30.9.	2016 31.12.
Valuuttatermiinisopimukset	1,0	2,3
Sähköfutuurisopimukset	0,0	0,1

Johdannaissopimusten käyvät negatiiviset arvot, brutto	2017 30.9.	2016 31.12.
Valuuttatermiinisopimukset	-2,1	-1,1
Sähköfutuurisopimukset	0,0	0,0

Valuuttajohdannaisten käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkonoteerauksia.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat**Milj. euroa**

30.9.2017	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Johdannaiset	-	1,0	-	1,0
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,6	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaiset	-	-2,1	-	-2,1

Milj. euroa

31.12.2016	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Johdannaiset	-	2,4	-	2,4
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,7	0,7
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaiset	-	-1,1	-	-1,1

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käypä arvo perustuu alkuperäiseen hankintahetken arvoon. Käypää arvoa ei voida riittävän hyvin arvioida luotettavan jälleenmyyntihinnan puuttuessa.

Luvut vuosineljänneksittäin

Tunnusluvut

	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3
Voitto/osake, euroa							
Laimentamaton	0,46	0,28	0,21	0,46	0,37	0,33	0,29
Laimennusvaikutuksella oikaistu	0,46	0,28	0,21	0,46	0,37	0,33	0,29
Oma pääoma/osake, euroa	6,06	5,60	5,44	6,62	6,05	5,67	5,46
Oman pääoman tuotto-%, liukuva 12 kk	23,6	23,6	25,3	22,1	24,4	26,2	25,7
Sijoitetun pääoman tuotto-%, liukuva 12 kk	21,0	21,0	25,8	21,6	22,6	25,9	27,2
Omavaraisuusaste, %	44,5	40,6	39,2	47,3	44,4	42,2	38,9
Korollinen nettovelka, milj. euroa	161,4	164,6	38,0	109,7	136,4	103,3	-21,3
Nettovelkaantumisaste, %	36,1	39,8	9,5	22,5	30,6	24,7	-5,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	9,1	21,0	9,3	24,4	16,0	11,8	9,4
Yrityshankinnat, milj. euroa	-	-	-	0,3	37,3	-	-

Tuloslaskelma, milj. euroa

	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3
Liikevaihto	354,9	385,5	393,2	403,6	340,5	381,0	367,5
Liiketoiminnan muut tuotot	3,2	4,3	3,1	7,6	5,2	2,8	4,2
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-189,8	-223,9	-239,8	-216,2	-183,1	-213,8	-214,0
Poistot ja arvonalentumiset	-13,6	-13,6	-13,7	-13,9	-13,6	-13,1	-13,3
Liiketoiminnan muut kulut	-114,4	-124,8	-121,6	-137,1	-114,7	-125,5	-116,5
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta	0,8	0,7	0,7	1,1	0,8	0,9	0,4
Liikevoitto (EBIT)	41,1	28,2	21,9	45,1	35,1	32,3	28,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,2	-0,6	-1,0	-0,8	-1,0	-1,6	-0,6
Tulos ennen veroja	40,9	27,6	20,9	44,3	34,1	30,7	27,7
Tuloverot	-6,6	-6,6	-5,2	-10,1	-6,8	-6,5	-6,2
Tilikauden voitto	34,3	21,0	15,7	34,2	27,3	24,2	21,5

Tase, milj. euroa

	2017 30.9.	2017 30.6.	2017 31.3.	2016 31.12.	2016 30.9.	2016 30.6.	2016 31.3.
Liikearvo	405,8	405,0	409,5	409,7	414,0	383,5	385,2
Muut aineettomat hyödykkeet	48,5	50,5	47,3	52,3	50,0	39,5	40,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	92,9	97,1	94,1	94,0	79,7	79,0	79,9
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä käsitellyissä sijoituskohteissa	15,3	14,4	13,8	16,5	15,4	14,6	13,7
Muut pitkäaikaiset varat	31,3	31,1	32,2	32,8	37,1	36,0	37,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä	593,8	598,1	596,9	605,3	596,2	552,6	556,0
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset varat	412,3	421,9	417,4	412,5	389,6	402,9	403,9
Rahavarat	41,9	51,3	76,9	56,7	71,7	93,2	144,6
Lyhytaikaiset varat yhteensä	454,2	473,2	494,3	469,2	461,3	496,1	548,5
Varat yhteensä	1 048,0	1 071,3	1 091,2	1 074,5	1 057,5	1 048,7	1 104,5
Oma pääoma yhteensä	447,1	413,2	401,1	488,1	446,2	417,7	401,7
Pitkäaikaiset lainat	102,1	103,7	104,0	103,8	104,1	104,4	104,7
Muut pitkäaikaiset velat	50,5	53,6	55,3	54,4	56,4	54,6	53,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	152,6	157,3	159,3	158,2	160,5	159,0	157,7
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	330,8	368,1	495,8	348,1	330,9	360,3	500,3
Varaukset	12,4	16,0	18,3	11,5	9,1	12,1	18,2
Lyhytaikaiset lainat	105,1	116,7	16,7	68,6	110,8	99,6	26,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä	448,3	500,8	530,8	428,2	450,8	472,0	545,1
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 048,0	1 071,3	1 091,2	1 074,5	1 057,5	1 048,7	1 104,5

Rahavirtalaskelma, milj. euroa

	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3
Liiketoiminnan rahavirta							
Tilikauden voitto	34,3	21,0	15,7	34,2	27,3	24,2	21,5
Oikaisut	20,4	20,6	19,1	19,4	20,0	17,6	21,0
Nettokäyttöpääoman muutos	-40,1	-36,0	47,2	4,4	-26,5	-47,3	17,8
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	14,6	5,6	82,0	58,0	20,8	-5,5	60,3
Maksetut liiketoiminnan rahoituserät, netto	0,4	-5,6	0,6	1,1	-0,9	-2,0	-0,8
Saadut osingot pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyistä sijoituksista	-	-	3,5	-	-	-	3,8
Maksetut välittömät verot	-4,2	-6,1	-6,4	-8,9	-6,1	-6,2	-16,4
Liiketoiminnan rahavirta	10,8	-6,1	79,7	50,2	13,8	-13,7	46,9
Investointien rahavirta	-8,4	-15,4	-9,6	-23,6	-45,8	-11,9	-10,1
Rahoituksen rahavirta	-11,2	-6,0	-51,7	-42,5	10,9	-25,9	-46,7
Rahavarojen muutos	-8,8	-27,5	18,4	-15,9	-21,1	-51,5	-9,9
Rahavarat kauden alussa	51,3	76,9	56,7	71,7	93,2	144,6	156,2
Kurssierojen vaikutukset rahavaroihin	-0,6	1,9	1,8	0,9	-0,4	0,1	-1,7
Rahavarojen muutos	-8,8	-27,5	18,4	-15,9	-21,1	-51,5	-9,9
Rahavarat kauden lopussa	41,9	51,3	76,9	56,7	71,7	93,2	144,6

Segmenttiluvut vuosineljänneksittäin

Asiakasmyynti palvelualueittain, milj. euroa

	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	180	194	198	197	179	196	190
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	32	38	39	38	30	37	35
Toimialaratkaisut	114	122	125	138	106	117	113
Tuotekehityspalvelut	29	31	32	31	26	31	29
Konserni yhteensä	355	386	393	404	341	381	367

Asiakasmyynti toimialaryhmittäin, milj. euroa

	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3
Finanssipalvelut	92	97	96	101	88	93	88
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	112	127	128	135	106	120	118
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	122	132	138	137	121	138	132
Tuotekehityspalvelut	29	31	32	31	26	31	29
Konserni yhteensä	355	386	393	404	341	381	367

Liikevoitto (EBIT) palvelualueittain, milj. euroa

	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	25,0	20,5	14,5	26,2	24,2	20,9	17,7
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,7	2,6	2,2	2,0	-0,2	1,2	1,1
Toimialaratkaisut	16,6	9,3	6,3	19,7	13,0	11,1	11,5
Tuotekehityspalvelut	2,2	2,4	4,2	3,3	1,7	3,3	2,6
Tukitoiminnot ja globaali johto	-3,4	-6,6	-5,3	-6,2	-3,5	-4,2	-4,6
Liikevoitto (EBIT)	41,1	28,2	21,9	45,1	35,1	32,3	28,3

Liikevoitto (EBIT) palvelualueittain, %

	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	13,9	10,5	7,3	13,3	13,5	10,6	9,4
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	2,3	7,0	5,7	5,3	-0,6	3,3	3,2
Toimialaratkaisut	14,5	7,6	5,0	14,3	12,3	9,5	10,1
Tuotekehityspalvelut	7,6	7,6	13,1	10,6	6,4	10,7	9,0
Liikevoitto (EBIT)	11,6	7,3	5,6	11,2	10,3	8,5	7,7

Oikaistu liikevoitto (EBIT) palvelualueittain, milj. euroa

	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	24,9	23,1	21,5	27,7	24,0	21,3	19,4
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,9	1,5	2,8	0,7	-1,5	1,2	1,3
Toimialaratkaisut	16,5	11,0	9,9	21,5	13,2	12,8	11,7
Tuotekehityspalvelut	2,2	2,6	4,3	3,5	1,7	3,4	2,4
Tukitoiminnot ja globaali johto	-3,2	-2,6	-3,1	-4,0	-2,0	-2,8	-3,4
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	41,2	35,6	35,4	49,5	35,4	35,8	31,5

Oikaistu liikevoitto (EBIT) palvelualueittain, %

	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	13,8	11,9	10,9	14,1	13,4	10,8	10,2
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	2,8	4,0	7,1	1,8	-4,9	3,3	3,7
Toimialaratkaisut	14,4	9,0	8,0	15,5	12,5	10,9	10,4
Tuotekehityspalvelut	7,5	8,3	13,6	11,3	6,5	11,1	8,4
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	11,6	9,2	9,0	12,3	10,4	9,4	8,6

Suurimmat osakkeenomistajat 30.9.2017

	Osakkeet	%
1 Cevian Capital *)	11 066 684	14,9
2 Solidium Oy	7 415 418	10,0
3 Silchester International Investors LLP **)	7 401 027	10,0
4 Swedbank Robur rahastot	1 860 655	2,5
5 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 682 598	2,3
6 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	838 648	1,1
7 Valtion Eläkerahasto	773 000	1,0
8 Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	541 345	0,7
9 Nordea rahastot	538 517	0,7
10 OP-Suomi Pienyhtiöt rahasto	479 466	0,6
10 suurinta osakkeenomistajaa	32 597 358	44,0
- joista hallintarekisteröityjä	20 328 366	27,4
Hallintarekisteröidyt	25 921 288	35,0
Muut	15 590 606	21,0
Yhteensä	74 109 252	100,0

Perustuu Euroclear Finland Oy:n ja Euroclear Sweden AB:n omistajarekistereihin.

*) Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Cevian Capitalin omistus 31.8.2017 oli 11 066 684 osaketta, mikä vastaa 14,9 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

**) Silchester International Investors LLP ilmoitti 23.6.2015, että sen omistus Tieto Oyj:ssä on 7 401 027 osaketta, mikä vastaa 10,0 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Lisätietoja:

Lasse Heinonen, talousjohtaja, puh. 020 726 6329, 050 393 4950, [lasse.heinonen \(at\) tieto.com](mailto:lasse.heinonen@tieto.com)

Tanja Lounevirta, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 020 727 1725, 050 321 7510, [tanja.lounevirta \(at\) tieto.com](mailto:tanja.lounevirta@tieto.com)

Puhelinkonferenssi analyytikoille ja toimittajille järjestetään tiistaina 24. lokakuuta 2017 klo 10.00 Suomen aikaa. Analytikit ja media voivat osallistua tilaisuuteen myös Tiedon toimitiloissa Tukholmassa, osoite Fjärde Bassängvägen 15.

Tuloksen esittelevät toimitusjohtaja Kimmo Alkio ja talousjohtaja Lasse Heinonen. **Esittelyä** voi seurata **Tiedon internetsivuilla**. Tätä varten osallistujat tarvitsevat Adobe Flash version 10.1.0 tai uudemman. Puhelinkonferenssin yhteystiedot ovat seuraavat:

Suomi: +358 (0)9 7479 0361
Ruotsi: +46 (0)8 5033 6574
Iso-Britannia: +44 (0)330 336 9105
USA: +1 719 457 1036
Osallistujakoodi: 4404154

Varmistaaksenne yhteyden puhelinneuvotteluun pyydämme ystävällisesti soittamaan muutamaa minuuttia ennen tiedotustilaisuuden alkua. Tallenne tilaisuudesta on katsottavissa kokouksen jälkeen.

Konsernin tulostiedotteet julkaistaan suomeksi ja englanniksi.

TIETO OYJ

JAKELU
NASDAQ Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet

Tieto hyödyntää datakeskeisen maailman mahdollisuudet ja tuottaa niiden avulla arvoa yksilöille, organisaatioille ja yhteiskunnalle. Tavoittemme on olla asiakkaillemme paras kumppani liiketoiminnan uudistamisessa. Ohjelmisto- ja palveluosaamisemme lisäksi hyödynnämme vahvasti yhdessä innovoinnin ja ekosysteemien mahdollisuudet.

Tiedon pääkonttori sijaitsee Espoossa. Yrityksen palveluksessa työskentelee yli 13 000 ammattilaista lähes 20 maassa. Tiedon liikevaihto on noin 1,5 miljardia euroa. Yhtiön osakkeet on listattu NASDAQ:ssa Helsingissä ja Tukholmassa. www.tieto.fi

Tieto Oyj

Y-tunnus 0101138-5

Keilahdentie 2-4
PL 2
02101 ESPOO, FINLAND
Puh +358 207 2010
Kotipaikka: Espoo

E-mail: [ir \(at\) tieto.com](mailto:ir@tieto.com)
www.tieto.com

